«Хто правду чинить - іде до світла»
(від Івана 3,21)

МЕТА

ЧАСОПИС

5/202 травень 2024

ЛЬВІВСЬКА АРХИЄПАРХІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

Великоднє послання Архиєпископа і Митрополита Львівського Української Греко-Католицької Церкви

Преосвященним і боголюбивим владикам,
всесвітлим та всечесним отцям,
високопреподобним і преподобним отцям, ченцям та черницям,
дорогим та достойним мирянам Львівської Митрополії УГКЦ

Преосвященні владики, доброчесні отці, преподобні ченці та черниці,
достойні брати і сестри!

Ісуса несправедливо засудили і розіп'яли на хресті, на якому Він помер. Така смерть була призначена великим злочинцям, а Господь, крім добра, яке чинив, і любов, якою володів та обдаровував людей, не відзначався нічим іншим. Ісус Христос – мій Спаситель, наш Спаситель, Спаситель всього світу, який викупив людство від неволі демона, від гріховного засилля з великої любові до нас. Його любов вчинила те, що Син Божий прийняв людське тіло, жив певний час на землі, вкінці страждав, переніс великі муки й помер на хресті. Така була воля Божого Провидіння, таку волю з любові до свого Небесного Отця та людей звершив Ісус Христос.

Під час життя на землі, особливо за три останні роки, Ісус зорганізував учнів та здобув багато прихильників своїм навчанням та творінням чудес. Дехто був присутнім на горі, коли Ісуса розіп'яли, а під хрестом стояла маленька група прихильних йому осіб. Коли настав ранок, третього дня після поховання Ісуса в гробі, зібралися жінки, які знали Спасителя. Вони пішли до гробу, щоб намастити пахощами Його тіло, бо був такий звичай. Апостол Марко написав: «Марія Магдалина, Марія Якова і Соломія купили пахощів, щоб піти й намастити Його». Стартували до гробу вчасним ранком, простували до гробниці, хоч журилися про важкий камінь, яким зачинено вхід у гріб. Коли ж підійшли до гробу, насамперед побачили відсунений камінь від входу… Вхід у гробницю був вільним! Увійшовши всередину гробниці, побачили юнака, одягненого в білий одяг – і злякалися. Не знали, що думати, мовчали зі страху, а він промовив: «Не жахайтеся; ви шукаєте Ісуса Назарянця, розіп'ятого? Він воскрес – нема Його тут» (Мр. 16, 6). Ангел не просто перебував у гробниці – він розпорядився, щоб жінки поспішили до учнів та Петра й сповістили їх, що Ісус очікуватиме на них в Галилеї.

Неочікувана історія зустріла жінок у порожньому гробі, де не було тіла Ісусового, хоч Господь багато разів повторював їм, що Він воскресне! Жінки вранці спішили до гробу, щоби бальзамувати тіло Господнє, а там зустрілися з певним розчаруванням: камінь від гробу був відсунений, вхід у гріб був вільний. Тіла Ісусового не було, лиш юнак у білому одязі, який повідомив жінкам про Ісуса та розпорядився, що їм чинити. Жінки, приближаючись до гробу, журилися каменем, що закривав вхід у гріб, і зовсім не думали про воскресіння Ісуса, бо камінь невіри перекрив їм пам'ять про воскресіння. Але воскреслий Ісус з'явився Марії Магдалині і вона сповістила апостолам про воскресіння.

Проте невіра сильно вкоренилася в учнях і близьких до Ісуса особах. Учні повірили аж тоді, коли їх одинадцятеро зібралося за столом й почули дорікання Христа, який з'явився посеред них. У тому випадку апостоли відзначилися великою невірою у воскресіння свого Учителя, хоч Він їм багато разів говорив про це! Не могли повірити в Нього, як у Бога, і не могли, відповідно, повірити в Його божественне воскресіння. Кожен з апостолів був переконаним у своєму: вірили в те, що бачили, а чого не бачили, того не могли сприйняти. Учні усе зав'язували на своєму переконанні.

Господу справді нелегко було з апостолами: Він навчав їх, творив чуда, воскрешав померлих тощо. Апостолу Томі всі учні твердили, що бачили воскреслого Ісуса, а він вперто не вірив: «Поки не побачу на Його руках ран від цвяхів і не вкладу мого пальця в рани від цвяхів, не вкладу своєї руки в Його бік, – не повірю» (Ів. 20, 25).

Невідомо, чи це можна назвати вірою, чи ствердженням доконаного факту воскресіння, коли апостол побачив та торкнувся рукою ран Христових. А Ісус воскрес, незважаючи на віру чи невіру людей в Його воскресіння. Він – Син Божий, який під час свого життя голосно заявляв про свої страждання та воскресіння з мертвих. Апостоли чули, але залишалися при своєму переконанні, хоч їхня невіра не вплинула на те, що Спаситель страждав, помер на хресті й воскрес із мертвих. Бог заповідав і виконав те, про що твердив. Господь не говорив слів даремно!

Ми з вами віримо й дякуємо Ісусові Христові за Його спасенну місію для людського роду та воскресіння з мертвих. Він воскрес і воскресить кожну людину, яка зачалася в лоні матері. Дякуємо нашому Спасителеві за Його перемогу над смертю, за звитягу над демоном та усяким злом.

Хай радість воскресіння Христового навістить серця наших воїнів та воячок, волонтерів та волонтерок, осіб тероборони, кожного свідомого українця та українки, тих, хто уболіває за добру долю нашого народу та нашої Батьківщини! Спасителю наш, Ісусе Христе, заверши війну, яка ведеться на наших землях!

Христос воскрес! Воістину воскрес!
Благословення Господнє на Вас!

† ІГОР
Архиєпископ і Митрополит Львівський

Дано у Львові при Архикатедральному соборі св. Юра

Світлина — Наталії Павлишин

Владика Володимир звершив дияконське рукоположення військового капелана Олега Малиновського

У Лазареву суботу, 27 квітня, у Гарнізонному храмі свв. апп. Петра і Павла владика Володимир у співслужінні військових капеланів та духовенства архиєпархії звершив дияконське рукоположення військового капелана Олега Малиновського.

У своїй проповіді владика наголосив, що євангельська розповідь (Ів. 11, 1-45) про повернення Лазаря до життя заслуговує на особливу увагу: «Повернення Лазаря до життя є немовби обітницею, що смерть не має остаточного слова. В цей момент сповнюються слова «Я – воскресіння і життя…», які Ісус сказав Марті. «Хто слухає Його слова і вірить у Нього, той буде жити, навіть коли помре».

«Сьогодні, під час літургійної молитви в церкві, звершуємо дияконське рукоположення співбрата Олега. Слова повчають, а добрий приклад притягає, жертовне служіння провадить інших людей до покаяння, примирення. Нехай служіння Олега провадить людей до життя!» – побажав владика Володимир.

Вперше для Новояворівської міської ради призначено капелана

Декрет Архиєпископа і Митрополита Ігоря о. Михайлу Киричу (редемптористу) вручив єпископ-помічник Львівської архиєпархії Володимир 30 квітня у сесійній залі Новояворівської міської ради.

У своєму слові владика Володимир подякував Міській раді за відкриті двері, зауваживши, що капелан є для молитовного служіння усім працівникам, а також закликав Новояворівськ не соромитися бути християнським містом.

«Сьогодні переживаємо гарний історичний момент. Призначення капелана не є якоюсь політичною справою. Капелан є понадфракційним. Він не є аполітичним, бо є людиною і належить до народу. Він вболіває за все, що робиться. Капелан є для того, щоб вам найперше послужити. Не йдеться про конфесії, а про духовний стан людини. Він є з вами для молитви, для поради. Ви завжди можете його запросити, організовувати різні прощі. Якщо тут матимете місце для молитви, то він завжди буде з вами», – сказав владика Володимир.

Нового капелана привітав міський голова Новояворівська Володимир Мацелюх, зауваживши, що вперше за всю історію Новояворівська міська рада отримує свого капелана.

Владика Володимир молився з родинами захисників України у Страдчі

У Велику середу, 1 травня, у відпустовому центрі Львівської архиєпархії «Страдч», за участі єпископа-помічника Львівської архиєпархії Володимира, відбувся день духовної віднови для родин загиблих, полонених та зниклих безвісти захисників Івано-Франківської ОТГ. Реколекції розпочалися останньою в цьому році Святою Літургією Напередосвячених дарів, яку звершив владика Володимир.

У душпастирському слові до родин військових архиєрей запевнив у молитовній підтримці, а також підкреслив важливість єднатися через Святе Причастя з нашими рідними незалежно від того, де вони перебувають.

Окремо владика Володимир наголосив на Святих Тайнах Сповіді і Пресвятої Євхаристії.

«Пам'ятаємо у вашому імені всіх людей, які прийшли і є разом з нами. Сльози, які ми проливаємо, є прикрим моментом, але це також є момент зцілення. Ми почали зі Святої Літургії, щоб помолитися за наших захисників, потиснути їм руку. Відчуваємо особливу вдячність перед кожним чоловіком, який стоїть на захисті нашої Батьківщини», – запевнив єпископ-помічник Львівської архиєпархії.

Духовним словом до родини загиблих, полонених та зниклих безвісти захисників звернувся парох о. Іван Колтун, побажавши їм залишатися на дорозі з Богом.

На завершення усі разом помолилися панахиду за полеглих Героїв.

Владика Володимир звершив священиче рукоположення Романа Хляна

«З материнського лона Церкви сьогодні народжується священик. Ми стаємо свідками й учасниками священичого рукоположення нашого співбрата Романа. Він не пройшов повз запрошення до служіння та передання віри, а відповів на нього… Великим завданням священика сьогодні є зцілювати рани на тілі нашого народу через жертовне служіння», – на цьому акцентував єпископ-помічник Львівської архиєпархії Володимир в Архикатедральному соборі святого Юра у Світлий понеділок, звершуючи священиче рукоположення Романа Хляна.

У своїй проповіді владика наголосив, що пасхальна подія актуальна для всіх поколінь. Оскільки людина народжується, приходить у світ, через хрищення занурюється в таємницю Христової смерті та Воскресіння. Людина отримує певні життєві хрести, але вони освітлені Воскресінням. Від першого Великодня гріб вже не є страшний, він відкриває велику перспективу спасіння.

Митрополит Ігор: «Бог готовий померти ради однієї людини, щоби врятувати її від вічної демонської неволі»

У Томину неділю Архиєпископ і Митрополит Львівський Ігор побував із душпастирськими відвідинами на парафії Благовіщення Пресвятої Владичиці нашої Богородиці і Приснодіви Марії в Коломиї. Тут він звершив Архиєрейську Літургію у співслужінні з отцем-доктором Іваном Гобелою та протодияконом Назарієм Ярунівим, а також священнослужителями з цієї та сусідніх парафій.

У своїй проповіді владика Ігор наголосив: «Бог готовий померти заради однієї людини, щоб її врятувати від вічної демонської неволі. Подумаймо, як сильно нас любить Господь і які ми йому дорогі, що Він готовий задля мене і ради тебе знову померти на хресті, щоби вчинити нас щасливими. Любімо Сина Божого, нашого Ісуса Христа! Свята Мати Ісусова, Маріє, виблагай закінчення війни!»

Владика Володимир очолив моління за жертвами Чорнобиля

26 квітня єпископ-помічник Львівської архиєпархії Володимир у співслужінні духовенства різних християнських конфесій звершив екуменічну панахиду за жертвами Чорнобильської катастрофи з нагоди 38-их роковин з дня аварії на Чорнобильській атомній електростанції.

У своєму духовному слові владика підкреслив велику потребу молитви за жертв Чорнобильської катастрофи.

«Сьогодні зранку нас привітало квітневе сонце. Воно також світило 38 років тому. Багато хто з нас пам'ятає цей день. Але тоді промені сонця були перемішані з певною великою тривогою через катастрофу радіації. Сьогодні прийшло сонце, яке б мало бути сонцем радості. Ми так просимо цього сонця, яке об'єднує небо з землею, щоб нам дарувало радість, відчуття перемоги та спокою і більше ніколи не приносило радіацію на нашу землю», – зазначив архиєрей.

«Щиро дякую всім, хто прийшов сьогодні на молитву. Бо пам'ять – це велика річ. Не йдеться лише про людську пам'ять. Ми відчуваємо потребу молитви. У молитві пам'ятати про тих, хто нас рятував, і не забувати тих, хто нас сьогодні і рятує. Нехай Господь Бог й надалі дарує вічні обійми тим, хто покинув цю землю. Даруючи вічні обійми, нехай буде їм також вічная пам'ять», – додав єпископ-помічник Львівської архиєпархії.

На Великдень владика Володимир звершив Воскресну панахиду на могилах новітніх героїв

У день світлого празника Воскресіння Христового владика Володимир, єпископ-помічник Львівської архиєпархії УГКЦ, у співслужінні військових капеланів Львівської архиєпархії звершив на Личаківському кладовищі Воскресну панахиду на могилах новітніх Героїв, які віддали життя за волю, незалежність України.

«Ми прийшли сюди, щоб по-родинному відвідати сина, батька чи брата. Ставимо собі питання: де він є? Як йому там, де він є? У пасхальній пісні чуємо, що Христос «тим, що в гробах, життя дарував». Це дає нам можливість з ними бути, спілкуватися. Саме через молитву триваємо з ними у діалозі. Через воскресіння Лазаря Христос показав, що біологічна смерть ніколи не є бар'єром до спілкування з померлою особою. Великдень є днем дотику Бога до людського болю», – ствердив єпископ-помічник.

«Щиро дякую вам, що ви разом прийшли сюди, щоб помолитися з капеланами. Кожна особа серед нас є цінна. Вона має ім'я. Дякую всім військовим капеланам, які служать. Не йдеться, щоб лише достойно похоронити наших захисників, але й щоб бути далі з вами і щоби йти цією терапевтичною дорогою зцілення болю в молитві, слуханні та супроводі. Я розумію, що часом найважливіше – мовчати. Гаслом капеланства є «бути поруч». Тоді контекст підкаже, чи слухати, чи говорити. Ми ніколи не помилимося, якщо будемо разом перебувати в молитві. Через молитву ми єднаємося з цілим світом, з тими, кому Христос в гробах життя дарував», – додав владика Володимир.

Президент України подякував єпископату УГКЦ та ПЦУ за підтримку українців на фронті й у тилу

Президент Володимир Зеленський зустрівся з нагоди Великодня із представниками єпископату Української Греко-Католицької Церкви й Православної Церкви України. Зустріч відбулася у Митрополичих палатах комплексу Софії Київської. При цій нагоді владики УГКЦ звершили пасхальне моління співом «Христос воскрес» у соборі Святої Софії.

Володимир Зеленський привітав усіх із Великоднем і подякував за молитви й конкретні справи для підтримки українців.

У своєму слові Блаженніший Святослав наголосив, що Українська Греко-Католицька Церква завжди була й буде державотворчою, а не державною. Так було в історії, так є і тепер під час війни росії проти України.

Глава УГКЦ зазначив, що Бог в умовах війни є там, де найбільше страждань. Так само і УГКЦ у ці роки війни перебуває поряд із тими, кому найважче. Передусім із військовими через своїх військових капеланів, які пішли разом із воїнами на передову війни ще у 2014 році, практично відразу з Майдану. Інший напрям служіння – гуманітарний фронт. Блаженніший представив багаторівневу діяльність у цій сфері: починаючи від центральних структур Церкви і закінчуючи служінням потребуючим на парафіях. Ще один напрям – програми, проєкти, спрямовані на зцілення ран війни. Четвертим фронтом є адвокаційна діяльність Церкви у світі для поширення правди про війну та душпастирський супровід українців, які вимушено покинули Україну.

Учасники зустрічі також обговорили особливості просування Української формули миру серед представників релігійної спільноти, розширення роботи капеланів та методи боротьби з наративами, які просуває російська пропаганда.

На завершення зустрічі Блаженніший Святослав подарував Президентові книжку «Україна стоїть! Україна бореться! Україна молиться!», яку щойно видано у видавництві «Комора».

У зустрічі від УГКЦ взяли участь також владика Василь Тучапець, екзарх Харківський, владика Михайло Бубній, екзарх Одеський, владика Йосиф Мілян, єпископ-помічник Київської архиєпархії, та владика Андрій Хім'як, єпископ-помічник Київської архиєпархії і секретар Синоду Єпископів УГКЦ.

Департамент інформації УГКЦ

Тернопільсько-Зборівські єпископи доставили на передову три автомобілі швидкої допомоги

На Великдень єпископи-помічники Тернопільсько-Зборівської архиєпархії Теодор і Володимир здійснили духовну місію на передову. Вони разом із військовими капеланами відслужили для бійців богослужіння Страсного тижня та Великодня, уділили Святі Таїнства Сповіді та Пресвятої Євхаристії, а також доставили три автомобілі швидкої допомоги.

Чин освячення цих транспортних засобів звершив Митрополит Тернопільсько-Зборівський Василь перед їхнім виїздом на передову до наших українських воїнів. Жертводавцями й організаторами покупки і доставки автомобілів в Україну стали о. Ігор Данильчук та українські громади в Італії – парафія Пресвятої Трійці м. Казерта, українська школа «Золотоуст» м. Казерта, церковна громада святого Архистратига Михаїла м. Ачерра, церковна громада Воздвиження Чесного Хреста м. Вілла Літерно та церковна громада Введення у храм Пресвятої Богородиці м. Кассіно.

Пресслужба Тернопільсько-Зборівської архиєпархії

Блаженніший Святослав привітав екзарха Харківського з 10-річчям єпископства

8 травня, у День пам'яті святого Івана Богослова, виповнилося 10 років від дня архиєрейської хіротонії владики Василя, екзарха Харківського. Блаженніший Святослав привітав єпископа з цієї нагоди.

Ювілей єпископської хіротонії владики Василя відзначили в соборі святого Миколая Чудотворця в Харкові.

«Десять років тому в Патріаршому соборі Воскресіння Христового в Києві відбулася Ваша архиєрейська хіротонія. На жаль, цей ювілей Ви святкуєте під час жорстокої війни, яка своїм руйнівним жалом пронизує Харківщину», – зазначив Патріарх у вітальній грамоті, яку владиці Василеві вручили після Літургії.

Предстоятель зазначив, що архиєрейське служіння владики Василя сповнене пастирською турботою про вірних УГКЦ та любов'ю до всіх українців. «Катедральний собор у Харкові став місцем, де кожен, хто потребує допомоги, завдяки Вам може побачити милосердне обличчя нашого Бога. Прохаючи в Господа Бога, щоби Він і надалі Вас провадив, складаємо Вам сердечну подяку та висловлюємо визнання і похвалу», – побажав Блаженніший Святослав.

Департамент інформації УГКЦ

Двох священиків Одеського екзархату іменовано митрофорними протоієреями

З нагоди 10-річчя Одеського екзархату Отець і Глава Української Греко-Католицької Церкви Блаженніший Святослав іменував отців Івана Третяка та Василя Колодчина митрофорними протоієреями, уділивши їм право носити митру – найвищу церковну нагороду.

Нагороди священикам, які очолюють структури «Карітасу» в Одеському екзархаті, Блаженніший Святослав вручив особисто 7 травня під час Архиєрейської Божественної Літургії в м. Южне.

Отець Іван Третяк є парохом парафії Різдва святого Івана Христителя в м. Кропивницький і синкелом у справах духовенства Одеського екзархату. Отець Василь Колодчин є парохом парафії святих Петра і Павла в м. Южне, синкелом у справах соціального служіння і директором «Карітас-Одеса УГКЦ».

Звертаючись до новоіменованих митратів під час Літургії, Блаженніший Святослав привітав їх і зазначив, що митра не є вінцем людської слави. «Це – терновий вінець. Із власного досвіду Вам скажу, що з-під митри капає кров разом із потом. Побачите, що ані крові, ані поту Вам ніколи не забракне», – сказав Предстоятель і побажав, щоб ці нагороди послужили для священиків знаком вдячності та довіри їхньої Церкви.

Пресслужба Одеського екзархату УГКЦ

Українська громада з Ганновера передала автомобілі для медичних потреб

До 2-ї річниці повномасштабної війни в Україні та 10-ї річниці розстрілів на Майдані парафія УГКЦ в Ганновері (Німеччина) передала Україні чотири автомобілі: дві швидкі допомоги та два евакуаційні транспортні засоби. Автомобілі освятили у Світлий понеділок, 6 травня, на подвір'ї Патріаршого собору Воскресіння Христового в Києві. Чин освячення автівок здійснив о. Любомир Яворський, патріарший економ УГКЦ.

Щоби швидше зібрати кошти на транспорт, до Ганновера привезли знищену вибухом «швидку» з Харкова. Цей жест мав на меті продемонструвати представникам влади наслідки жорстокості російської агресії. Делегацію супроводжували дружина священика Марія Максимців та головний лікар однієї з лікарень Ганновера Дірк Ганe. Швидка допомога й один евакуаційний транспорт поїдуть до Миколаєва, а інші два – до потреб «Карітас-Берислав» і «Карітас-Херсон».

«Сьогодні ми можемо побачити приклад однієї маленької парафії – вибачте, що так скажу, – з Ганновера з о. Романом Максимцівим і його дружиною Марією та цілою спільнотою вірних. Їхня парафія від початку війни підтримує українців. Тож і цього разу до цієї сумної 2-ї річниці вони організували цей збір і доставили чотири автомобілі – швидкі допомоги й евакуаційний транспорт, які сьогодні настільки потрібні нашим парафіям та осередкам «Карітасу» в Бериславі, Херсоні та Миколаєві. Тепер це дасть змогу якнайкраще служити цим бідним і потребуючим людям, до яких вдерлася війна. Тож велике спасибі всім нашим добродіям та жертводавцям, які сьогодні роблять Україну сильнішою і стійкішою», – прокоментував цю передачу авто патріарший економ.

Загальна вартість наданої допомоги сягнула 45 тис. євро.

Пресслужба Патріаршої фундації «Мудра справа»

В Ірландії відновили традицію Великодніх гаївок

5 травня парафіяни храму святого Франциска у Вотерфорді, що в Ірландії, відсвяткували Великдень. Після святкової Літургії парафіяни за давньою українською традицією водили гаївки.

Отець Андрій Сов'як, вітаючи українців із Вотерфорда та навколишніх сіл і містечок, зазначив: «Христос веде нас дорогою від гріха та рабства до покаяння та спасіння. Божий Син у своєму Воскресінні звільняє людство від кайданів аду й відкриває істину про вічне життя людини після смерті. Єднання з Христом, розіп'ятим на хресті, молитва за Україну, її народ і військо, за перемогу над злом має стати покликом серця кожного доброго парафіянина».

Після святкової Літургії та освячення кошиків усі присутні могли насолодитися музичною композицією, яку підготував дитячий ансамбль «Дзвоники» при Українській суботній школі. Охочі долучилися до гаївок.

Парафія УГКЦ у Вотерфорді

Командувач Сухопутних військ ЗСУ нагородив Главу УГКЦ «Хрестом Сухопутних військ»

Командувач Сухопутних військ Збройних сил України генерал-лейтенант Олександр Павлюк нагородив Отця і Главу Української Греко-Католицької Церкви Блаженнішого Святослава нагрудним знаком «Хрест Сухопутних військ». Відзнаку командувача Главі Церкви в його резиденції 5 травня вручила очільниця Капеланської служби Командування Сухопутних військ ЗСУ полковниця Лариса Полянська.

Вручивши відзнаку командувача Сухопутних військ, п. Лариса передала Патріархові щирі вітання із днем народження від генерал-лейтенанта Олександра Павлюка.

Департамент інформації УГКЦ

Представники Всеукраїнської ради Церков зустрілися із секретарем РНБО

25 квітня відбулася зустріч секретаря Ради національної безпеки і оборони України (РНБО) Олександра Литвиненка з членами Всеукраїнської ради Церков і релігійних організацій (ВРЦіРО). У зустрічі також взяв участь голова Державної служби з питань етнополітики і свободи совісті Віктор Єленський.

Під час зустрічі сторони обговорили різні аспекти діяльності українських Церков та релігійних організацій в умовах воєнного стану. Зокрема, підкреслили важливість служіння і статусу священнослужителів та душпастирську, гуманітарну й духовно-психологічну діяльність конфесій під час війни з російським агресором.

Учасники зустрічі відзначили важливість продовження міжнародної діяльності Церков і релігійних організацій щодо адвокації України, донесення до світу правдивої інформації про російську агресію і злочини та сприяння у підтримці України з боку різних країн.

На зустрічі було відзначено досягнення в сфері військового капеланства з моменту прийняття профільного закону та обговорено шляхи подальшого розвитку капеланського служіння у Силах оборони України.

В зустрічі взяли участь глави та уповноважені представники Українського Біблійного Товариства, Православної Церкви України, Української Греко-Католицької Церкви (Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав та очільник Департаменту зовнішніх зв'язків УГКЦ в Україні о. Олекса Петрів), Римо-Католицької Церкви, Всеукраїнського Союзу Церков євангельських християн-баптистів, Української Церкви християн віри євангельської, Церкви адвентистів сьомого дня в Україні, Української Лютеранської Церкви, Духовного управління мусульман України, Духовного управління мусульман АР Крим, Об'єднання юдейських релігійних організацій України та Інституту релігійної свободи.

Офіційний сайт ВРЦіРО

Папа Франциск призначив Мукачівського греко-католицького єпарха

8 травня у Ватикані повідомили про те, що Святіший Отець Франциск іменував правлячим єпископом Мукачівської греко-католицької єпархії преподобного отця Теодора Мацапулу зі Згромадження Воплоченого Слова, пароха в с. Красна та синкела у справах монашества Мукачівської єпархії.

Біографічна довідка

Владика-номінат Теодор Мацапула народився 21 серпня 1981 року у с. Крилос Івано-Франківської області.

У 2001 році вступив до новіціату Згромадження Воплоченого Слова, продовжив навчання в Міжнародній семінарії Сан-Віталіано в Сегні та Центрі вищих студій святого Бруно Єпископа (2002-2008). 25 серпня 2007 року склав вічні обіти, а 10 лютого 2008 року був висвячений на священика.

З 2008-го по 2013 рік здійснював душпастирське служіння для католиків візантійського обряду за межами України. Після повернення на Батьківщину продовжив служіння в Мукачівській єпархії.

З 2013-го по 2019 рік був протоігуменом тодішньої Делегатури Зарваницької Матері Божої в Україні. З 2017 року – синкел у справах монашества Мукачівської греко-католицької єпархії.

У 2018 році отримав ступінь бакалавра гуманітарних наук у Прикарпатському національному університеті, а у 2022 році – ліценціата пасторального богослов'я в Українському католицькому університеті.

Окрім української, володіє італійською, іспанською, польською та російською мовами.

Пресслужба Святого Престолу

«Renovabis»: 27 млн євро на підтримку католиків Східної Європи, 25% – для України

Протягом 2023 року Акція солідарності німецьких католиків з людьми Центральної та Східної Європи «Renovabis» підтримала 536 проектів на суму майже 27 мільйонів євро. Про це йдеться у підсумковому звіті організації. Понад половину коштів було призначено на суспільні та освітні проекти, решту – на підтримку церковних душпастирських проектів, християнських медіа та праці мирян у Церкві. Понад четвертину коштів – 7,1 млн євро – було скеровано на 96 проектів для Церкви в Україні.

У прес-релізі повідомляється, що минулого року «Renovabis» отримав 8,5 млн євро пожертвувань, а дохід від збірок склав 3,19 млн євро. Хоча в порівнянні з рекордним роком пожертвувань, яким був 2022-й, відбулося зниження на 3,18 млн євро, загальний дохід був на «дуже високому середньому рівні». Серйозними викликами для «Renovabis» є війна в Україні, криза біженців у Вірменії та стрімке зростання вартості будівельних проектів у країнах Східної Європи, підкреслив директор о. Томас Шварц, додаючи: «Ми впевнені, що зможемо подолати ці труднощі завдяки нашим партнерам на місцях». За його словами, в ДНК цієї благодійної організації закладено, серед іншого, виходити назустріч новим викликам, а не знеохочуватися ними.

Акція солідарності німецьких католиків з людьми Центральної та Східної Європи «Renovabis» була заснована 1993 року. Від того часу було підтримано майже 26 тисяч проектів на понад 842 мільйони євро. Кошти на ці проекти походять зі збірок, які проводяться по всій Німеччині в рамках так званої «Кампанії П'ятидесятниці», а також з окремих пожертв і урядових асигнувань. Донедавна допомога зосереджувалася на освітніх проектах і на душпастирських, зокрема, в будівництві храмів і супутніх приміщень. Від початку повномасштабної російської агресії проти України організація почала брати участь і в гуманітарних проектах, як от розподіл продовольства, придбання електрогенераторів, підтримка внутрішньопереміщених осіб і біженців за межами України, психологічна допомога дітям. Загалом на різну допомогу, пов'язану з війною, виділено понад 30 мільйонів євро.

«Vatican News»

Відбувся VIII Католицький саміт у справах біженців

У Кьольні відбувся VIII Католицький саміт у справах біженців. Близько 200 представників церковних структур, які опікуються біженцями, обговорили питання захисту вимушених переселенців у Європейському Союзі. Представником Апостольського екзархату для українців візантійського обряду в Німеччині та країнах Скандинавії, із благословення владики Богдана Дзюраха, був о. Геннадій Аронович, душпастир українських громад у Кьольні, Бонні та Кобленці.

Учасники цього саміту особливу увагу приділили темі війни в Україні, а відтак і супроводу людей, які були змушені покинути свої домівки через напад росії та шукати прихистку у країнах Європи. Архиєпископ Гамбурзький Стефан Гессе, торкаючись цієї теми, зазначив, що кожна людина, яка перебуває в небезпеці, має стати для нас центром Всесвіту, що конкретизується в забезпеченні її життєво необхідних потреб, зокрема духовних.

Представник Дикастерії служіння цілісному людському розвитку о. Фабіо Баджо окреслив церковні засади захисту біженців, сформульованих Папою Франциском: приймати, захищати, сприяти й інтеґрувати.

У час цього саміту о. Геннадій Аронович, поспілкувавшись із представниками різних церковних організацій, які опікуються біженцями, окреслив їм українську перспективу бачення війни в нашій державі та опіки вимушених міґрантів за кордоном, а також, з огляду на події останніх місяців, важливість захисту українців на території ЄС.

Опублікована Німецькою єпископською конференцією статистика щодо католицької допомоги біженцям за 2023 рік показує, що 27 єпархій, військове капеланство та організації церковної допомоги надали щонайменше 88 млн євро на допомогу біженцям, з яких 32,2 млн євро – на допомогу біженцям у Німеччині та 55,8 млн євро – на підтримку біженців за кордоном. Щонайменше 525.000 людей, які шукали захисту, були охоплені католицькою допомогою біженцям у Німеччині. З 2014 по 2023 рік Католицька Церква зібрала загалом понад 1,1 млрд євро спеціальних фінансових ресурсів для допомоги біженцям у Німеччині та за кордоном.

Пресслужба Апостольського екзархату в Німеччині та Скандинавії

Папа Римський висловив готовність сприяти обміну полоненими між Україною та росією

Під час недільної молитви Папа Римський Франциск повторив заклик до обміну полоненими між Україною та росією і запевнив у готовності Святого Престолу сприяти будь-яким зусиллям у цьому напрямку.

У той час, коли ми святкуємо Вознесіння Воскреслого Господа, який дає нам свободу і хоче, щоб ми були вільними, я знову звертаюся із закликом до загального обміну всіх полонених між росією та Україною, запевняючи у готовності Святого Престолу посприяти будь-яким зусиллям у цьому напрямку, особливо щодо важкопоранених і хворих. І надалі молімося за мир в Україні, в Палестині, в Ізраїлі, в М'янмі. Молімося за мир», – закликав Папа Франциск, промовляючи після проказування молитви «Царице Неба» в неділю, 12 травня. Таким чином Папа повторив свій заклик, який прозвучав у посланні «Urbi et Orbi» з нагоди Пасхи 31 березня.

Папа також згадав про те, що в другу неділю травня у багатьох частинах світу відзначається День матері. «Сьогодні в багатьох країнах, – мовив він, – відзначається День матері. Згадаймо з вдячністю всіх матерів, а також помолімося за матерів, які відійшли до неба. І ввіряймо матерів під покров Марії, нашої Небесної Матері. І всім матерям – щирі оплески!»

«Vatican News»

Патріарх Варфоломій прийняв у своїй резиденції делегацію з УКУ

У Квітну неділю, 28 квітня, архиєпископ Константинополя, Вселенський Патріарх Варфоломій I у своїй резиденції на Фанарі у Стамбулі прийняв делегацію програми «Київське християнство» Українського католицького університету. У складі делегації були адміністративний директор програми Мирослав Сеник, академічний координатор програми д-р Іван Альмес, жертводавець УКУ Олег Шуптар. Делегація відвідала патріаршу резиденцію із благословення Блаженнішого Святослава, Глави УГКЦ та Великого канцлера УКУ.

Патріарх Варфоломій прийняв делегацію у своєму кабінеті. Він передав вітання усій спільноті УКУ, зауваживши, що вражений активностями в університеті. Він також висловив беззастережну підтримку Україні та засудив несправедливу війну росії проти України.

Команда програми УКУ «Київське християнство» подарувала його Всесвятості 32 томи із видавничої серії «Київське християнство», які відтепер зберігатимуться у патріаршій бібліотеці. Іван Альмес наголосив, що дослідницька програма і видавнича серія мають на меті переосмислити релігійну та культурну історію Центрально-Східної Європи з погляду Києва. Особливо знаково, що в останній із виданих книжок англійською та грецькою мовами опубліковане вітальне слово Патріарха Варфоломія.

Делегація також передала Патріархові Варфоломію лист від Тараса Добка, у якому ректор наголосив на важливості засудження єресі «руского міра» та висловив підтримку нещодавнім офіційним заявам Патріарха про спільне святкування Пасхи усіма християнами.

У листі також наголошується на важливості екуменічної освітньої співпраці в Україні.

Наприкінці зустрічі Мирослав Сеник подарував Патріархові картину із зображенням Маріуполя авторства іконописиці Уляни Креховець.

Українська делегація висловлює подяку україномовній громаді у Стамбулі, зокрема архимандритові Методію Волощенку, а також Українському товариству взаємодопомоги в Стамбулі (Ukrayna Dayanışma Derneği).

Офіційний сайт УКУ

Папа призначив нового заступника секретаря Дикастерії східних Церков

15 квітня у Ватикані повідомили, що Папа Франциск призначив монсеньйора Філіппо Чампанеллі, дотеперішнього радника нунціатури, що працював у відділі загальних справ Державного Секретаріату, заступником секретаря Дикастерії для Східних Церков. Ця посада стала вакантною після того, як його попередник монсеньйор Флавіо Паче був призначений секретарем Дикастерії сприяння єдності між християнами.

Монсеньйор Філіппо Чампанеллі народився 30 липня 1978 року в італійському місті Новарі, і в Новарській дієцезії 2003 року став священиком. Захистив докторат з богослов'я у Папському Григоріянському Університеті, а після навчання в Папській Церковній Академії 1 липня 2009 року поступив на дипломатичну службу Святого Престолу. Служив у папських представництвах в Грузії, Вірменії, Азербайджані й Білорусі. Від 2015 року служив у Відділі загальних справ Державного Секретаріату.

Монсеньйор Філіппо Чампанеллі став більш відомим широкому загалові після того, як Папа Франциск доручив йому читати свої катехизи та промови під час деяких аудієнцій і зустрічей, коли через застуду мав проблеми з голосом.

«Vatican News»

Глава УГКЦ привітав Апостольського нунція в Україні з 50-річчям

14 травня Апостольський нунцій в Україні архиєпископ Вісвальдас Кульбокас відзначив 50-річчя від дня народження. Блаженніший Святослав особисто привітав ювіляра з цієї нагоди.

Предстоятель УГКЦ подякував архиєпископу Кульбокасу за його служіння в Україні, яке розпочалося два роки тому і яке «позначене великою любов'ю до нашого народу». «Не можемо оминути увагою того, що з перших днів свого служіння в Києві Ви виголошуєте свої звернення чудовою українською мовою», – підкреслив Блаженніший Святослав.

У вітальному листі від імені Синоду Єпископів УГКЦ Патріарх зауважив, що своє 50-ліття Апостольський нунцій святкує під час великої війни, яку приніс на українську землю російський агресор. Однак важкі випробування цих двох складних років він долає «як вірний Христовий учень, несучи згорьованим людям світло надії на перемогу».

Блаженніший Святослав підкреслив, що від початку війни нунцій не покидав України, що, «з одного боку, є знаком від Святого Престолу про єдність із нашим багатостраждальним народом, а з іншого – свідченням Вашого чуйного ставлення до обставин, які ми переживаємо». Відтак згадав про спільне перебування у Нунціатурі в перші дні повномасштабної війни росії проти України. «Із вдячністю згадуємо наше спільне перебування в Нунціатурі в перші дні війни, коли столиця була зі всіх боків оточена російськими військами, а ми дякували Господу, що живі й що побачили ранкове сонце», – зазначив першоєрарх УГКЦ.

Окрім цього, він подякував нунцію за те, що він як дипломатичний представник Святішого Отця безперервно розповідає світовому співтовариству правду про український спротив агресору. «За це Вам щира подяка від усіх українців, а особливо від вірян Української Греко-Католицької Церкви. Хай Господь кріпить вас і надалі в цьому благородному служінні, яке для нас є тепер не менш важливим за гук оборонних гармат наших Збройних сил», – ствердив Глава УГКЦ.

Департамент інформації УГКЦ

Великоднє послання Блаженнішого Святослава

Високопреосвященним і преосвященним владикам, всесвітлішим, всечеснішим і преподобним отцям, преподобним ченцям і черницям, дорогим у Христі мирянам Української Греко-Католицької Церкви

Спасе мій, жива і незаколена жертво!
Як Бог, Ти сам себе приніс добровільно Отцеві,
а з собою воскресив Ти праотця всіх – Адама,
воскреснувши із гробу.
Пісня 6 канону Пасхи

Христос воскрес!
Дорогі в Христі!

Святкуючи знову Пасху Христову серед жахіття повномасштабної війни, яка триває вже третій рік, ми щоразу глибше входимо у велике таїнство жертви, принесеної Господом Ісусом, спасіння нашого ради. Божий Син, ставши людиною, віддає Отцеві найцінніше – своє життя! Суть пасхальної сили, яка єдина спроможна долати насильство, знущання і смерть, об'являється нам у добровільній Христовій самопожертві. Прекрасно про це мовиться в анафорі Літургії святого Василія Великого: «І, зійшовши через хрест до аду, щоб наповнити собою все, Він розрішив болізні смертні, і воскрес у третій день, і путь простелив усякій плоті воскресінням з мертвих, бо неможливо було, шоб тління держало начальника жизні».

Спасе мій, жива і незаколена жертво!

Сьогодні наші серця сповнені радістю воскресіння Христа, який виходить у сяйві із гробу. Порожній гріб розкриває нам повноту життя людини в Господі, до якого [життя] ми покликані в радості Божих дітей. Ця радість дана всім, хто бачить у хресному дереві двері до оновленого життя у воскресінні. Адже Христос, будучи живим Богом, з превеликої любові до нас вирішив добровільно прийняти страждання, хресне розп'яття і смерть, щоб воскресити із собою впалу людську природу та у своєму воскресінні дарувати нам життя вічне. Єднаючись із Христом, розп'ятим на хресті, ми отримуємо плід Його жертви у воскресінні з мертвих.

Оспівуючи це пасхальне таїнство, Церква сьогодні вказує нам також на нашого праотця Адама, якого Христос у своєму воскресінні звільняє від кайданів аду, та відкриває істину про те, що життя людини після смерті справді існує! В особі Адама зображене все людство – минуле, сучасне і майбутнє. Воскреслий Христос – це той, хто дає сенс повноті людської історії, яка веде від гріха і падіння, рабства і поневолення до покаяння, навернення, визволення та спасіння. Святкуючи Пасху Христову, ми нині виходимо за межі нашого часу та простору і входимо у вічність Божу. У Христі воскреслому можемо сміливо сказати: «Ось тепер час сприятливий, ось тепер – день спасіння» (II Кор. 6, 2).

Як Бог, Ти сам себе приніс добровільно Отцеві…

Воскресіння Сина Божого показує, що Його самопожертва є не кінцем, а новим початком життя кожного з нас. Христова добровільна смерть на хресті страшна, дійсна, але живоносна, як «жива і незаколена жертва». Покликані-бо ми не до смерті та небуття, а до життя та радості в Бозі. Хто жертвує собою не в ім'я задоволення власних амбіцій чи людських ідей, а віддає себе добровільно Отцеві – той уже воскресає. У тому ж суть кожної справжньої жертви – віддати Творцеві своє все, тобто віддати Богові Боже, бо ми ж творіння Його рук. У тому й сенс самого людського життя: його як дар ми отримали від Бога і лише Йому покликані його повернути. Жертвуючи себе Отцеві, ми вповні реалізуємо себе у вічній Божественній любові: віддаючи себе, нічого не втрачаємо, а навпаки – воскресаємо разом із Христом. Ось чому ми часто повторюємо в наших богослужіннях: «Самі себе, і один одного, і все життя наше Христу-Богові віддаймо». У Христі воскреслому відкривається цінність і мета кожної людської самопожертви.

Сьогодні Україна є жертвою злочинної війни росії проти нашого народу. Ми часто питаємо себе: чи дійсно варта наша боротьба такої великої ціни? В ім'я чого ми вже котрий рік щодня віддаємо найцінніше, що маємо: наших синів і доньок, братів і сестер, батьків і матерів, наші міста і села, нашу землею та все, що посідаємо? В ім'я чого нам варто жити і вмирати? У відповідь на цей крик болю і сліз України воскреслий Спаситель нині виходить із порожнього гробу як «жива і незаколена жертва». Це Він, Переможець, нині промовляє до нас голосом полеглих героїв: «Ми полягли, шоб ви жили! Ми поклали своє життя, шоб дати його Богові й вам! У нашій жертві – Пасха Господня!». Наша перемога над ворогом є такою ж певною і неминучою, як день, що завжди приходить на зміну ночі, як світанок перед ранком Воскресіння Христового, що перемінив плач і сльози мироносиць на мир і радість кожної людини, яка сьогодні звіщає Всесвітові: «Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав, і тим, що в гробах життя дарував!».

… З собою воскресив Ти праотця всіх – Адама, воскреснувши із гробу

У своєму воскресінні Христос знищив смерть і страх перед її носіями. Апостол народів стверджує, що саме страхом перед смертю диявол тримав у своєму рабстві людський рід: «А що діти були учасниками тіла і крови, то й Він подібно участь у тому брав, шоб смертю знищити того, хто мав владу смерти, тобто диявола, і визволити тих, що їх страх смерти все життя тримав у рабстві» (Євр. 2, 14–15). Господь раз і назавжди знищив цей страх, зруйнував владу диявола, носія смерті, і тому Ми його кличемо сьогодні: «Мій Спасе!».

Українці мають нині відчуття, що на третьому повномасштабному році десятилітньої війни, яка насправді триває століттями, настав слушний час раз і назавжди знищити владу страху Європи і світу перед смертю, що її несе ненаситний російський колонізатор, – знищити владу тих, хто тримав у рабстві цього страху наш народ та інші поневолені народи. Сьогодні в Україні втрачає владу той, хто сіє простір смерті серед простору життя. Сила Пасхи Христової поклала край силі диявола, автора рабства, зухвалості, брехні й насильства. І саме ми в Христі віддаємо себе добровільно Отцеві в живу і живоносну жертву. Нині в пасхальній перемозі довершується Пасха України! Христос воскресає в нашій боротьбі проти зла, у наших зусиллях, у тілі та крові нашого народу, шоб із собою воскресити людину третього тисячоліття і дарувати надію світові – бо в Україні Христос воскрес!

Дорогі в Христі браття і сестри! У цей світлий день перемоги життя над смертю, добра над злом, правди над неправдою закликаю вас впевнено перебувати у вірі, надії та любові, які нам приносить воскреслий Господь. У радості Воскресіння вітаю наших воїнів-героїв, синів і дочок України, які захищають нас на фронті й готові жертвувати усім з любові до своєї землі та рідного народу. Ми віримо у вашу в Бозі силу, ми цінуємо вашу стійкість перед злом, над яким неминуче здобудемо перемогу.

Вітаю всіх, хто постраждав від війни – фізично, матеріально, морально. Нехай нинішній празник над празниками і торжество всіх торжеств слугує бальзамом для вашого терпіння. Огортаю своєю батьківською любов'ю родини загиблих. Висловлюю вам особисту вдячність і вдячність всього Божого люду, адже в глибині серця ви відчуваєте невимовний біль втрати сина чи доньки, брата чи сестри, мужа чи дружини, батька чи матері. Обіймаю поранених. Ви носите насіння воскресіння разом із Христом, бо Він теж мав рани розп'яття на руках та ногах. Нехай пасхальна радість простелить вам дорогу до фізичного і морального зцілення. Усім рідним наших полонених і зниклих безвісти, які сьогодні в сльозах святкують Пасху, виявляю свою увагу, підтримку і молитовну близькість. Усім, кого війна позбавила домівки та вигнала з рідного міста чи села, внутрішньо переміщеним особам і тим, хто знайшов тимчасовий притулок поза Батьківщиною, бажаю духовної розради та впевненості, що де воскреслий Господь, там ми завжди вдома.

Обіймаю всіх: дітей, дорослих і похилих віком, чоловіків і жінок—і зичу вам, шоб, ділячись свяченим нашого великоднього кошика, ви відчули глибоку радість, Божу милість і благословення. Волонтерів і працівників наших благодійних організацій, наше духовенство, наших богопосвячених осіб і мирян в Україні та на поселеннях огортаю батьківською любов'ю. Щиро бажаю вам благословенних Великодніх свят, смачного свяченого яйця та світлої пасхальної радості!

Благодать воскреслого Господа нашого Ісуса Христа, любов Бога Отця і причастя Святого Духа нехай будуть з усіма вами!

Христос воскрес! Воістину воскрес!

† СВЯТОСЛАВ

Дано в Києві,
при Патріаршому соборі Воскресіння Христового,
у день Благовішення Пресвятої Богородиці,
25 березня 2024 року Божого

Президент привітав Блаженнішого Святослава з Днем народження

Президент України Володимир Зеленський привітав Отця і Главу Української Греко-Католицької Церкви Блаженнішого Святослава з 54-річчям, 5 травня, у свято Воскресіння Христового. «З особливою радістю вітаю Вас із Днем народження, який припадає на відзначення Воскресіння Христового. Хай світло цього свята примножить добрі побажання, яким сьогодні Вас заслужено вшановують українці», – написав у привітанні Президент.

Володимир Зеленський відзначив, що цінує зусилля Глави УГКЦ заради того, щоб Україна була міцною та впевненою у своїх силах. «Дякую Українській Греко-Католицькій Церкві та усій спільноті, яка під Вашою опікою доносить світові про війну на нашій землі та героїчний опір Українського народу. Дякую за усі молитви за наших воїнів, за усіх наших людей і Українську перемогу», – мовиться у привітанні.

Президент висловив віру в те, що Господь допоможе нам очистити землю України від російського зла і благословить Україну надійним миром.

Департамент інформації УГКЦ

«Потрібен ще один Вселенський собор», – Блаженніший Святослав про спільне святкування Пасхи

Пасхальне питання неможливо вирішити на локальному рівні – потрібен ще один Вселенський Собор. Так прокоментував Блаженніший Святослав питання, чому греко-католики святкують Пасху із православними попри перехід на новий календар. Про це він зазначив в інтерв'ю для Громадського телебачення напередодні Великодня.

«Ми святкуємо разом із нашими братами православними. Ми вийшли з одного кореня – з Київської традиції. Святкуємо разом із більшістю християн країни і це дуже важливий момент», – зауважив Предстоятель. Він зазначив, що те, що ми маємо свій літурґійний ритм, не робить нас католиками другого сорту.

Патріарх нагадав про два цикли обчислення дати свят: один – за сонячним календарем, і до нього належать усі так звані нерухомі свята, інший – за місячним, і до нього належать рухомі свята. Історія обчислення дня святкування Пасхи пов'язана з рішеннями Вселенського Собору в Нікеї 325 року.

Блаженніший Святослав зауважив, що у 2025 році Пасха у всіх – і католиків, і православних – випадатиме в один день. «Багато хто плекав надію, що, мовляв, відтепер зможемо святкувати разом. На жаль, мушу ствердити, що поки що це неможливо», – сказав він. Відтак зазначив, що проблема полягає в тому, що православні більше не скликають Вселенських Соборів. Вони визнають тільки сім Вселенських першого тисячоліття, адже існують різні містифікації, що восьмий буде собором антихриста. Натомість у Західній Церкві Вселенські собори продовжували скликатися. Тому сьогодні потребуємо всецерковного собору, який би охоплював не тільки західне християнство, а й східне. Блаженніший Святослав визнав, що це питання неможливо вирішити лише на локальному рівні.

«Особливо хочу подякувати за позицію і голос у вселенському православ'ї Патріархові Варфоломію. Він наче єдиний пророк сьогодні каже, що треба православному світу реформувати пасхалію. В українському православ'ї навіть нині ніхто про це не говорить», – підсумував архиєрей.

Департамент інформації УГКЦ

Новий переклад – це про істинність, а не про комфорт: Глава УГКЦ пояснив, чи є порушенням невикористання нового Служебника

Новий переклад Божественної Літурґії – це не про комфорт, це про істинність та правильність, це про повагу до української мови, це про здатність краще розуміти, що я молюся. Про це сказав Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав в ефірі програми «Відкрита Церква» на «Живому телебаченні», відповідаючи на запитання, наскільки йому комфортно молитися за новими текстами і чи грішить священик, якщо не використовує новий Служебник.

Предстоятель припустив, що новий переклад може бути для багатьох незвичним, багато хто промовляв молитви «на автоматі». Проте, на його переконання, це також гарна нагода переосмислити всю глибину таїнства Божественної Літурґії.

Отець і Глава УГКЦ ствердив, що в новому перекладі немає жодного випадкового слова чи рішення щодо нової форми чи способу молитви. «Все незвичне є продуманим рішенням, бо попередні варіанти були неточними або навіть помилковими. Тому запрошую з усією відповідальністю поставитися до прийняття цього нового Служебника», – мовив він.

Також Блаженніший Святослав поділився своїм досвідом: «Особисто я ще вчуся, це входить у мою нову звичку. У Митаревій молитві ми молимося: «Боже, будь милостивим до мене грішного». Колись казали: «Боже, будь милостивий мені грішному». Мені було потрібно два тижні, щоб у приватній молитві переставити слова, але тепер це стало дуже природно, бо розуміємо, що просимо в Бога про милість до мене, а не мені», – зазначив Патріарх.

Предстоятель також пояснив, що така зміна важлива і з патріотичних міркувань та поваги до української мови.

Відповідаючи на запитання, чи є гріхом для священика не використовувати новий переклад, Глава УГКЦ пояснив, що священик, коли не виконує певних літурґійних розпоряджень Церкви, чинить канонічне, дисциплінарне порушення. Бо ніхто не має права змінювати самовільно текст Божественної Літурґії. Ба більше, ніхто не може пристосовувати Святу Літурґію до своїх понять про комфорт чи до приватних уявлень про те, що правильне, а що ні.

Глава Церкви визнав, що духовні особи потребують часу, щоб молитва по-новому стала плинною, й закликав бути милосердними до тих, хто ненавмисно помиляється. «Впровадження в життя Служебника – це процес. Всіх заохочую до терпеливості, мудрості й уваги. Це тільки покращить нашу літурґійну культуру. Це добра нагода пізнати глибше свою віру, молитву, свою Божественну Літурґію. Запрошую до глибини!» – закликав Блаженніший Святослав.

Департамент інформації УГКЦ

Свящ. Володимир Біляєв: Мене запитують, як я допустив, що мої діти пішли на фронт

Троє дітей греко-католицького священика Володимира Біляєва – військові: стати на захист України їх спонукала російська агресія.

Отець Володимир народився у Болехові на Франківщині та вже 34 роки служить священиком у Львові. Він є парохом парафії Зіслання Святого Духа на Зеленій, 106. Розмову з о. Володимиром провів Андрій Толстой для інтернет порталу «Духовна велич Львова».

– Отче Володимире, у Вас четверо дітей, троє з яких служать в Збройних Силах України. Це два сини і донька.

– Так.

– Це їхня професія, чи вони пішли в армію під час війни?

– Тепер це стало їхньою професією. Наймолодший син вирішив стати на цю стезю першим, у 2014 році. Коли весною відбулися події в Криму, він, будучи на другому курсі Львівської політехніки, прийшов і сказав, що записується в «Правий сектор» і йде добровольцем. У нас відбулася досить активна розмова – ми обмінялися аргументами, і дружина також. Буду щирим: я сказав категоричне «ні». Тоді мені вдалося його переконати.

– Якими були Ваші аргументи?

– Такі, що він ще не готовий до цього: молодий та запальний… Однак він тоді мені сказав, що все одно буде військовим. Але перший його порив ми як батьки зупинили. Та він його довершив у 2018 році: закінчивши університет, він підписав 30 липня контракт на військову службу. Приходить і каже мені: «Тату, поздоровте мене, ось диплом». Після того витягує з папки і говорить: «А це мій контракт, я вчора підписав його зі Збройними Силами України». І додав: «Ви казали, що дасте своє благословення». І справді, така розмова у нас була в 14-му році: я сказав, що спочатку він закінчить університет, і тоді я його благословлю на це. Тому я вже не мав аргументів, як його зупинити – маґістерку він обіцяв закінчити. І пішов служити на схід. Це мій наймолодший син – 1995 року народження.

А через три місяці виявила бажання служити донька, яка на чотири роки старша за нього. Вона була офіцером запасу, закінчила Львівський державний університет внутрішніх справ за спеціальністю «Психологія» – у них там була військова кафедра. Вона сказала, що якщо її брат служить, то чому вона не має бути в ЗСУ, і подала документи, щоб її призвали. Було трохи дивно, бо їй це вдалося лиш за третім разом. І з 1 березня 2019 року її як офіцера прийняли в Збройні Сили України, і вона відбула у військову частину на схід.

– І вони досі служать?

– Так… Третій син 25 лютого 2022 року, на другий день повномасштабного вторгнення, взяв свої документи і пішов у військкомат. Він найстарший, 1990-го року народження. Строкову службу не проходив. Закінчив Львівський державний коледж декоративного і ужиткового мистецтва імені Івана Труша та Академію прикладного мистецтва. Сам скульптор.

Ще одна моя донька має двоє дітей. Вона не служить.

– Як Ви почуваєте себе як батько? Ваші діти не перший рік на війні – чи можна до цього звикнути?

– Мені здається, що до цього звикнути не можна. Але ти сприймаєш обставини об'єктивно і розумієш, що маєш це прийняти і пережити. Ми, батьки, маємо зайняти таку позицію, щоб діти розуміли, що батьки впевнені в них (тут отець ледь стримав сльози), і чекають їх, і моляться за них.

– Нерідко є так, що сини священиків також стають священиками. У вас так не сталося. Чому?

– Певне, кожна людина вибирає свою стежку в житті. Кожного сина я у свій час запитував, чи не хочуть вони піти моєю життєвою дорогою. Кожен із них сказав: «Тату, я подумаю». Так справді було. Кожен із них подумав і сказав: «Тату, не ображайтеся, але це не моє покликання». Один син, найстарший, Андрій – скульптор, художник. Це його схильність від самого малку. Змалечку він ліпив з пластиліну, це було його основним зайняттям. Хоча як не парадоксально, але в школі з образотворчого мистецтва він мав не позитивну оцінку. Лише пізніше я зрозумів, чому. Тому, що він не хотів робити згідно зі шкільною програмою, а хотів – своє. І це відображалось на його оцінках. І коли після дев'ятого класу він поступив у коледж Труша, вчитель з образотворчого мистецтва була здивована вельми, але приємно.

– Виглядає так, що у ваших дітей їхній життєвий шлях склався досить органічно. Можливо, у вас вдома було якесь особливе патріотичне виховання? Бо не в кожного священика троє дітей, одна з яких донька, йде з власної волі на фронт.

– У кожній сім'ї однозначно є своя атмосфера. Щоби дати відповідь на це питання, треба трошки заглянути глибше і дальше. Часто мене питають: чому і як я став священиком? Нічого дивного в моєму житті не було, але, оглядаючись назад, можу сказати: я і мій брат стали священиками завдяки батькам. Це, власне, була ця атмосфера, яку творили батьки. Батько простий чоловік, родом із Черкащини – народився в 1926 році, вижив у Голодоморі, пройшов війну. Мама – з Карпат. Вони познайомилися в бібліотеці, де працювала моя мама. Батько приходив туди у вільний час, щоб підвищити свій рівень освіти. Там вони познайомилися і створили сім'ю – Східна і Західна України поєдналися в родину. І з родини виходить усе: атмосфера, яку творять батьки, і те, як вони виховують дітей.

Я завдячую все ж таки матері. Вона була глибоковіруюча людина, дуже часто я бачив, що вона молиться. Молилася за своїх дітей, за нас. Також було виховання – ми завжди ходили до храму, практикували християнські цінності і традиції в родині, навіть тоді, коли це було заборонено і переслідувано. Спочатку поступив у семінарію мій старший брат у 1981 році, а я пішов у 1988 році. Атмосферу творять батьки, але вже на її основі людина самостійно вибирає свою стежку.

– Чи ваш батько щось розповідав про Голодомор?

– Дуже мало. Він не любив цієї теми. Він тоді дитиною був. І не любив теми війни. У нього були бойові медалі, два ордени Червоної Зірки. Але як зустрічалися вони з побратимами, то піднімали чарку «щоби не було війни».

– Отче, як Ви розпізнали своє покликання, що спонукало Вас стати священиком? Чи пам'ятаєте, коли ця думка прийшла до Вас вперше?

– Цього я не пам'ятаю. Знаю одне, що приходила неділя – і ми йшли до церкви. Наша родина була віруюча. В училищі я здобув професію закрійника, мав категорію водія. Мій старший брат поступив у семінарію. І для мене не було питанням, ким бути в житті? Я визначився, що піду стежкою служіння Богові і людям.

– Вам 58 років, 34 з яких ви служите як священик. Діапазон вашого церковного життя охоплює ще радянський період і понад 30 років нашої Незалежності. Згідно з Вашими спостереженнями, авторитет священика, у Львові зокрема, падає чи зростає?

– За Радянського Союзу я лише здобував духовну освіту. Закінчив навчання в червні 1990 року і повернувся додому, на Західну Україну. Був висвячений

митрополитом підпільної Церкви Володимиром Стернюком. Моя мати тримала зв'язок із підпільною Церквою і звідти йшли настанови, зокрема, від митрополита Стернюка. Він знав, що я навчаюся в православній семінарії, і казав: «Нехай вже навчається, тільки нехай там не висвячується на священика. Але нехай освіту здобуває, бо нам потрібні освічені священики. Після закінчення нехай приїжджає до мене». І так сталося. Тому я ніколи не служив Православній Церкві як священнослужитель. А своє священиче служіння я розпочав 16 серпня 1990 року, після рукоположення в храмі Преображення Господнього у Львові.

З того часу дійсно пройшло 34 роки, і священик залишається актуальним завжди у всі часи. Бувають часи піднесення – розквіту Церкви, є часи відносної стабільності, а є часи гоніння і переслідування, так, як це було в Радянському Союзі, коли священнослужителі різних конфесій були утиснені або гнані. Але священик завжди потрібний і актуальний – як служитель, духівник, наставник, провідник та пастир.

– Наскільки це усвідомлює суспільство в наш час? Здається, що раніше люди більше цінували священиків, особливо, коли був свіжим у пам'яті оцей контраст з атеїстичною державою. А тепер виросло нове покоління, яке вже не пам'ятає тих часів, коли і Біблій не було, і священиків, та й храмів було обмаль…

– Коли вголос був ризиковано щось говорити про Церкву, про Бога…

– Людина, яка не приховувала своєї віри, не могла навіть «золоту медаль» в школі отримати або поступити до інституту… Особливо, якщо не вступала в так званий «комсомол».

– Коли відроджувалася Україна, і Церква вийшла з підпілля, було велике національне піднесення. Пізніше почало приходити усвідомлення того, що відбулося. Спочатку був емоційний порив, а потім постало усвідомлення того, що нам потрібно будувати свою державу.

– Ваша громада зараз будує храм. Богослужіння там ще не відбуваються?

– Ще ні.

– Скільки часу вже триває будівництво?

– Цей храм будується вже довго. У 2004 році ми освятили хрест і наріжний камінь. І з того часу офіційно розпочато будівництво храму. Зараз ведуться завершальні роботи всередині. Хоча ми парафія у Львові, але наші матеріальні можливості скромні. Нашими поважними спонсорами є прості люди, які здебільшого живуть у цьому районі.

– Які Ваші прогнози – коли добудуєте?

– Закінчити будівництво ми планували у 2020 році. Але почалися епідемії, пандемії, карантини, обмеження – і наші плани перекреслили. А потім почалася велика війна, з'явилися нові труднощі та перешкоди, і не тільки для нашої громади, а й для всього суспільства. Але ми повільно продовжуємо виконувати певні господарські роботи, і з Божою допомогою та підтримкою людей плануємо запустити цієї осені опалення, щоб ми вже зимували в новому храмі.

– У вас досить затишна простора каплиця. Богослужіння зараз проходять у ній?

– Так, у цій каплиці. В неділю маємо п'ять Літургій, також служимо щодня. Церква завжди повна.

– Коли в соцмережах піднімається питання про будівництво нових храмів у Львові, завжди з'являються ті, хто обурюються через це. Пишуть приблизно так: «Навіщо стільки храмів, їх і так багато». Хтось просто важко зітхає, але бувають і доволі агресивні закиди на адресу Церкви. Загальний меседж у них такий: «Перестаньте будувати нові храми!» Що Ви можете на це сказати?

Незвична ікона Богородиці. Вона приїхала з передової. «Її зробив мій син Андрій, — розповідає о. Володимир. — Вона оформлена виробом з якогось металу, що зазнав куль чи вибухів. Мій син це окультурив і передав нашій парафіяльній спільноті «Матері в молитві», бо вони неодноразово готують гостинці хлопцям на передову».

– Кожна людина має свою думку і свою позицію. Правом людей віруючих є задовольняти свої духовні потреби. Якщо той чи той район, де живуть віруючі люди, потребує храму, то вони мають право вирішувати, будувати цей храм чи ні.

Не буду зараз говорити глобально про добро і зло. Скажу лише те, що кожна людина має право задовольнити свої духовні потреби. Чи дуже багато храмів? А скільки у Львові є кнайп? Скільки у Львові ресторанів? І різних місць та закладів, де людина може провести свій вільний час так, як вона вважає це за потрібне? Це хтось підраховував? Я думаю, що таких закладів у Львові набагато більше, ніж храмів усіх конфесій разом взятих. То чому не мають бути у Львові храми? Тим більше, що у Львові вже й мечеть є, і не одна.

– Як Ви готуєте свої проповіді, що Вас надихає?

– Основою проповіді священика є Святе Письмо. Звичайно, допомагає література, інтернет… Читаєш, дивишся навколо тої чи тої теми, роздумуєш, робиш свої висновки та формуєш погляди – думаєш, як це, пропустивши через себе, подати людям.

– Крім Святого Письма, яка книга найбільше вплинула на Вас або справила на Вас враження?

– Важко якусь книгу вирізнити. Люблю читати, хоча останнім часом, скажу щиро, читаю менше. З чим це пов'язано – не знаю. Ваше питання захопило мене зненацька. Тепер багато будь-якої інформації можна знайти в інтернеті. Але все одно – що би ти не читав, чим би ти не захоплювався, ти бачиш, що в різних книжках йде мова про добро і про зло. А витоки цього приводять віруючу людину знову ж таки до Святого Письма.

– У Святому Письмі Христос каже: «Яка користь людині, коли вона весь світ здобуде, а свою душу занапастить?» (Мт. 16, 26). Війна, яка зараз триває – вона за світ чи за душу?

– А хто за що. Чи за світ, чи за душу? 27 лютого 2022 року молодший син як військовий офіцер перебував у Львові у відпустці – з 24 лютого у нього не було з частиною зв'язку. Потім йому сказали добиратись до військової частини «як хочеш, чим хочеш». Він – у відпустці у Львові, а його частина – під Києвом. У ті дні в сторону Києва нічого не їхало – ні поїзди, ні рейсові автобуси, ні маршрутки. І 27 лютого, – це була неділя, – мені довелося його везти під Київ на позиції.

Проїжджаючи по трасі, я тоді мав нагоду бачити, як піднімалася Україна, як люди виходили на дороги і будували барикади. Можливо, вони не стали пізніше в нагоді, але всі, як мурашки, виходили – хтось знімав дорожні знаки, бо пішла інформація, що у ворога нема належної навігації… Готувалися до супротиву. І це показало, за що ми боремося. Тільки за свою територію, чи, можливо, ще й за те, чим ця територія, цей нарід живе: за душу, за суспільство, – не тільки за кордони України? Я спостерігав не розгублення, а величезне піднесення, яке формувало суспільство в окрему націю.

Отже, ми – Україна і український нарід – боремося з душею та серцем за свою незалежність, за свою Батьківщину.

– Ми говоримо з Вами про війну, тому пригадалися слова англійського вченого та письменника Клайва Льюїса: «Бог говорить із людиною шепотом любові; якщо вона не чує, то голосом совісті, а якщо вона знову не чує – через рупор страждань». Війна – це, напевне, найбільша трагедія, яка може спіткати народ і країну. Що, на Вашу думку, Господь хоче сказати нам сьогодні в цей гучномовець війни?

– Дуже гарні слова. Я думаю, що прозріння нації. Ми втішалися тим, що отримали незалежність даром. Вона була здобута кров'ю і жертвами наших предків, а тепер здобувається ціною наших життів і життів наших дітей. На превеликий жаль, ми недооцінювали те, що нам Бог подарував, те, що ми мали – Батьківщину, рідний край… Ми цим користувалися, але глибоко цього не усвідомлювали, і тому не шанували й недооцінювали. Тепер ми платимо дуже велику ціну.

– Як батько, в якого троє дітей служать у війську, що би Ви сказали на втіху чи пораду батькам, чиї діти зараз на фронті? Звісно, батьки по-різному на це реагують, але більшість із них об'єднує велике переживання за своїх дітей.

– Знаєте, коли одна моя дитина пішла служити в 2018 році, друга – в 2019-му, дехто з моїх знайомих мене запитував – як то так, що твої діти пішли не просто служити, а воювати в бойову частину на схід? Як ти це допустив? Так прямо і питали. Я не спішив відповідати. Але коли поцікавилися, як я це переношу, то відповів: «Маю нагоду щиріше молитись». Щоби Бог оберігав їх.

Скажу ще одне. Три тижні тому я мав нагоду знову поїхати на схід. Треба було в один підрозділ відігнати автомобіль, який придбали волонтери, але не було кому його перегнати.

Разом з донькою ми поїхали на схід, були в Запоріжжі, Дніпрі, Краматорську, Слов'янську… Якби я був трошки молодшим і мав би кріпше здоров'я, то, певне, просився би бути капеланом (тут отець знову ледь стримав сльози). Тому що там священики потрібні. І звідти я вже повертався поїздом. Зі мною їхали вояки у відпустку, на пероні перед посадкою був маленький вулик, а коли зайшли в поїзд – за 20 хвилин всі заснули. У вагоні було лише семеро цивільних. Я просто ділюся з вами своїми враженнями.

Це велике випробування, яке стоїть перед усіма нами. А віруюча людина – це як мала дитина, яка йде, тримаючись за руку батька чи матері, та пнеться до них на руки. Віруюча людина має на кого опертися. Мені неодноразово говорили мої діти, коли потрапляли в ті чи інші обставини на полі бою, що вони дивувалися, як залишилися живими і навіть неушкодженими. При цьому штани були прострілені, амуніція була пошкоджена, а вони – цілі. Кажуть: «Тату, ви за нас молитесь» (тут священик вже не зміг стримати сліз)… Звичайно, ми молимося за всіх. Не тільки за своїх синів і доньку, але й за всіх, хто є там, на сході.

До речі, моя донька вже офіцер, майор – перша жінка в бригаді, яка здобула звання старшого офіцера – в 2023 році. Зараз вона в декретній відпустці, виховує донечку та має намір повертатися на службу.

– Враховуючи ваш пастирський досвід служіння, не можу не запитати Вас, що би Ви порадили молодим священикам, або тим, хто готується ними стати? Ці хлопці розпізнали своє покликання, але його треба ще реалізувати, окрім цього навколо багато спокус – не тільки в світі, але й у самій Церкві. Як їм бути такими священнослужителями, щоб через 30-40 років не пошкодувати про те, що обрали цей шлях? Бо здається, що Ви не шкодуєте?

– Ні, не шкодую. Це шлях, вибраний свідомо і добровільно, і тому розумію, що треба йти тільки вперед – назад дороги немає. Я дякую Богові, що минув такий період у Церкві, коли було певною мірою модно, і дуже престижно навчатися в духовній семінарії – особливо в середині 1990-х років. Етапи, які проходить наша Церква і члени Церкви, спонукають людину робити вибір тверезо, осмислено, свідомо. І, звичайно, добровільно. І коли людина завдяки цим крокам вибирає свій шлях, вона розуміє, що це її дорога – Господь її спочатку кличе, а потім веде цим шляхом за руку, але не робить за людину нічого з того, що вона повинна сама робити. А віра і духовні практики в цьому людині допомагають.

– Дякую, отче, за ваші щирі відповіді.

Директор Гарвардської медичної школи: зцілювати невидимі рани війни

Нещодавно на сторінках часопису «L'Osservatore Romano» з'явилося інтерв'ю з директором Гарвардської медичної школи Річардом Ф. Моллікою, у якому він розповідає про руйнівні наслідки війни для окремих людей та спільноти. У 1981 році цей італо-американський психіатр заснував у Бостоні Гарвардську програму з питань біженців – одну з перших програм з охорони психічного здоров'я жертв масового насильства і катувань. За ці понад 40 років медик-науковець та його команда допомагали жертвам найжорстокішого насильства впоратися з посттравматичним стресовим розладом (ПТСР) чи не в усіх конфліктах, які виникали у світі. Вони надають допомогу жінкам, чоловікам і дітям, травмованим насильством, страхом і драматичними подіями, здобуваючи досвід праці також і в Україні.

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЛІКУВАННЯ НЕВИДИМИХ РАН

За словами експерта, у зоні бойових дій майже всі громадяни відчувають сильну тривогу, смуток і дистрес, де особливу увагу необхідно приділяти дітям і підліткам. «У сучасних конфліктах, що характеризуються масовим насильством, вони глибоко страждають від такого насильства, як фізичні ушкодження, смерть близьких і вимушене переміщення. В Україні, де у співпраці з українськими освітянами ми впроваджуємо травмо-орієнтований підхід до надання допомоги, понад п'ятдесят відсотків переміщених учнів повідомляють про високий рівень тривоги, страху та депресії», – розповідає професор Молліка. Він пригадує, що п'ятдесят років тому було сформоване бачення, що люди, які пережили екстремальне насильство, є невиліковними і не отримають користі від психіатричної допомоги, однак після п'яти десятиліть досліджень і клінічної допомоги це уявлення виявилося хибним. «Уважно вислухати розповідь про травму, яку пережили постраждалі – дорослі, підлітки та діти – є центральним елементом ефективної охорони психічного здоров'я. Створення безпечного та захищеного місця та сімейного життя, особливо для дітей, є надзвичайно важливим», – наголошує фахівець.

НЕОБХІДНІ ФАКТОРИ ДЛЯ ЗЦІЛЕННЯ

Відповідаючи на запитання про ключовий елемент у складному процесі зцілення психічних ран, професор психіатрії виокремлює важливість навчитися контролювати і регулювати емпатію. «Занадто велика емпатія може викликати емоційний дистрес у слухача; занадто мала емпатія може стати причиною поганих стосунків», – ділиться Річард Молліка. Він пригадує слова Папи Франциска, який говорив про те, що духовне життя, молитва, а також спілкування з природою і тваринами можуть бути дуже терапевтичними. «Згідно з нашим дослідженням, основні фактори, пов'язані з самозціленням – альтруїзм, робота, навчання, соціальні відносини і духовність – повинні підтримуватися і навіть призначатися лікарем. Також слід заохочувати заспокійливі дії та розповідь історій не тільки батькам, а й заохочувати до спілкування дітей з учителями та медичними фахівцями. Вихователі можуть заохочувати дітей до спільного читання казок і народних історій, розмальовок, співу або слухання музики», – каже спеціаліст.

УСВІДОМИТИ РУЙНІВНИЙ ВПЛИВ ПРИНИЖЕНЬ

«Слухаючи протягом багатьох років людей, які пережили травму, найважливіший урок, який я засвоїв, полягає в тому, що головна зброя насильства – це приниження. Ті, хто чинить насильство, – подивіться на сучасні війни, – використовують інструменти приниження. Мета – через приниження досягти повного знищення людини, її сім'ї, громади, суспільства і нації. Інструментами приниження є зґвалтування та інші форми ґендернозумовленого насильства, – ділиться професор психіатрії. – У більшості суспільств зґвалтування жінки руйнує не лише жертву насильства, але й сім'ю, приносячи глибокий сором і стигму. Полонення і катування солдатів і цивільних осіб через жахливі, принизливі і нелюдські акти насильства призводить до глибоких принизливих ран».

Описуючи особливості масового насильства, він зауважує, що у людини, яка пережила травму, стан приниження є глибоко прихований і може не розпізнаватися не тільки оточуючими, включаючи лікарів, але й самою жертвою, маючи при цьому сильний руйнівний вплив. «Необхідно зробити все можливе, щоб подолати приниження і відновити людську гідність людини, яка пережила травму. У цьому процесі зцілення важливу роль може відіграти духовна сила Церкви», – підкреслює лікар.

ВАЖЛИВІСТЬ СЛУХАННЯ

На думку Річарда Молліки, важливим етапом у подоланні ран, пов'язаних із наслідками війни, є глибоке слухання розповідей постраждалих, що «лежить в основі досвіду зцілення і є важливим стимулом для запобігання насильству». «За останні сорок років у нашій бостонській клініці ми вислухали понад 10 тисяч історій про екстремальні травми й отримали значні результати зцілення, – зазначає він. – Оповідання історій і глибоке слухання можуть приймати різні форми, від простої елементарної розмови до розповіді через казки, притчі, поезію та образотворче мистецтво. Розповідь історій дозволяє нам знайти людину, яка стоїть за жорстокими фактами історії травми». За словами дослідника, сторітелінґ та рефлексивне письмо виявилися здатними зцілювати і дарувати полегшення від хронічних недуг. Тому найпотужнішим інструментом зцілення є те, коли оповідач розповідає свою історію іншій людині. «Слухач стає частиною цієї історії; і не лише отримує радість (а також біль) від слухання, але й вбирає в себе глибоку мудрість, стійкість і духовність оповідача. Слухання наративу про травму – це дар справжньої краси, що виникає під час обміну травматичним життєвим досвідом», – каже професор психіатрії.

Особливість зцілення моральних травм ветеранів

Одне із запитань стосувалося того, як зберегти стабільність у сім'ї, коли додому повертається військовий з важким психічним розладом, що впливає також на інших членів родини. «Після повернення додому ветерани приносять у свої сім'ї всі стреси й трагедії, які вони пережили, будучи учасниками бойових дій. Багато з них відчувають «провину вцілілого», оскільки товариш, який був поруч з ними в бою, загинув, і вони відчувають провину за те, що вони вижили», – зауважує психіатр. За його словами, одним із головних чинників високої поширеності депресії та суїцидальних думок серед ветеранів є пережита моральна травма, яка виникає тоді, коли військовий робить щось, що він вважає морально неправильним, але повністю схвалюється і виправдовується збройними силами.

«Моральна травма переважає в емоційному житті солдатів і ветеранів та може бути дуже руйнівною емоцією. На жаль, ветерани та їхні сім'ї мало знають про довготривалі страждання, спричинені досвідом насильства на війні. Важкість черепно-мозкових травм спричиняє значні пошкодження мозку, які можуть зруйнувати особистість. Члени сім'ї, включаючи дітей, близьких родичів і навіть домашніх тварин, повинні бути залучені до процесу зцілення ветеранів», – переконаний професор Молліка. На його думку, духовні наставники та відвідування релігійних богослужінь можуть відігравати важливу роль у зціленні моральних травм.

ФОРМУВАТИ НАДІЮ

Директор Гарвардської медичної школи наголошує на важливості того, щоб кожна людина боролася з безпорадністю, викликаною масштабністю проблеми. «Медичний наратив має бути перетворений на наратив надії на те, що люди, які пережили травму, можуть бути вилікувані і що насильству можна запобігти. Ця наукова реальність має бути визнана суспільством», – переконаний лікар. За його словами, доброчесна поведінка і творення добра – це ключ до надії і відновлення людської гідності. «Зцілення від насильства та запобігання насильству повністю ґрунтуються на відновленні людської гідності та суспільному визнанні того, що все життя є священним. Насильство є неприйнятним на всіх рівнях суспільства. І, як проповідував святий Августин, несправедливість є огидною! Наша мета – жити і творити більш справедливий і чуйний світ. Насправді, ми біологічно схильні до здійснення цього соціального дива», – ділиться професор Річард Молліка.

«Vatican News»

Людяність наближає до Церкви. Великоднє інтерв'ю з Харківським Екзархом

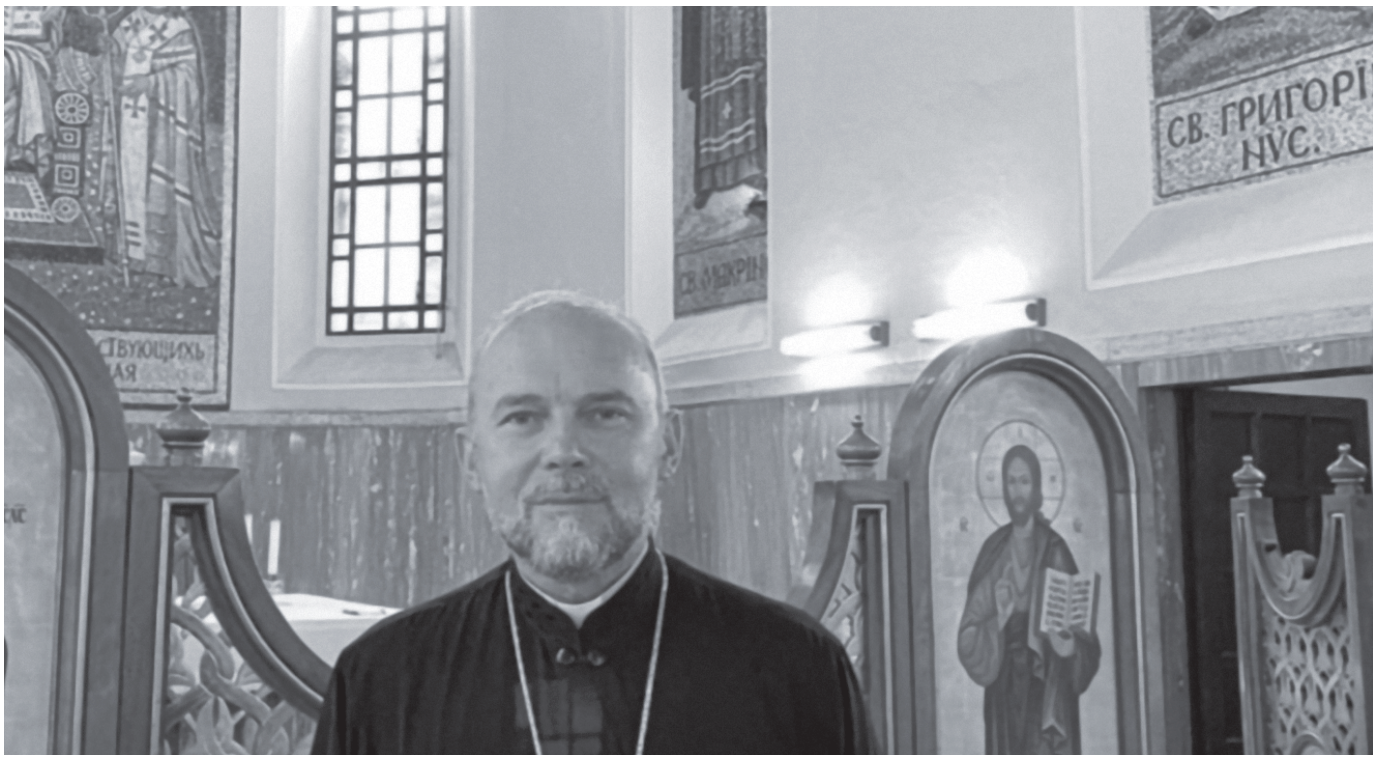

Приготування до Пасхи в Харківському екзархаті, як і в багатьох інших частинах України, відбувалося в умовах дедалі частіших обстрілів. Цим болючим, сумним і виснажливим обставинам, як зазначає владика Василь, Церква протиставляє свою постійну підтримку людям через свою вірну присутність, прояви милосердя, людяності й ввічливості.

«Стає дедалі важче підтримувати і підбадьорювати людей, адже вже третій рік триває повномасштабна війна. І все це також відбивається на нас, бо ми теж звичайні люди, і ми так само переживаємо це все, як і всі люди. Але, водночас, я зауважую, наскільки важливо, що Церква тут присутня, що вона продовжує допомагати, наскільки може», – зазначає в інтерв'ю для Радіо Ватикану греко-католицький єпископ Василь (Тучапець), екзарх Харківський УГКЦ.

СИТУАЦІЯ В ХАРКОВІ

Поки єпископ разом зі своїми вірними готувався до святкування Великодня, вже втретє в умовах війни, обстріли в місті та області не вщухали, а навіть більше того – останніми місяцями вони почастішали. «Найбільше страждають прикордонні, прифронтові населені пункти, які фактично зазнають обстрілів щодня, – розповідає він. – Частину людей звідти евакуювали, багато хто переїхав до Харкова. Наприклад, в один із днів, коли ми роздаємо гуманітарну допомогу, я розмовляв із чоловіком, який переїхав з Вовчанська, і він показував нам фотографії того, що залишилося від його будинку, в який влучив снаряд, – просто купа цегли. Він прийшов, щоби попросити одягу, постільної білизни, їжі та взуття, тому що у нього практично нічого немає. У Харкові він зупинився в квартирі своїх друзів, які виїхали з міста. Але багато людей, які переїхали сюди, змушені винаймати житло, і вони витрачають на це ті невеликі гроші, які вони отримують від держави. Їм не вистачає на їжу і ліки. Тому гуманітарна ситуація дуже складна».

ПОСТІЙНА ПОТРЕБА В ГУМАНІТАРНІЙ ДОПОМОЗІ

Тож щочетверга подвір'я греко-католицького катедрального собору в Харкові, як і раніше, переповнене людьми, які приходять просити про допомогу. Владика Василь каже, що, на жаль, екзархат отримує дедалі менше допомоги, і тому не може запропонувати людям стільки, скільки раніше. «Ми продовжуємо давати все, що маємо, – додає він. – Практично тепер ми отримуємо допомогу тільки з Італії: від української парафії Святої Софії в Римі, яку очолює отець Марко Семеґен, від Апостольського елемозинарія кардинала Конрада Краєвського, від екзархату для українців-католиків візантійського обряду в Італії, а зокрема від їхнього «Карітасу», який очолює отець Володимир Медвідь, а також від римо-католицької дієцезії Комо (північна Італія). Ми дуже вдячні всім тим жертводавцям, і римо-католицьким, і греко-католицьким парафіям, які збирають цю допомогу для людей, які страждають від війни тут, в Україні, і в Харкові зокрема».

НАПРУЖЕНА АТМОСФЕРА

Російські обстріли, як пояснює єпископ, спрямовані насамперед на об'єкти інфраструктури. Останнім часом у місті виникли проблеми з постачанням електрики, яка подається погодинно. Однак цивільні об'єкти також часто потрапляють під обстріли, що призводить до загибелі та поранень серед населення. «Кілька днів тому, наприклад, дві ракети впали біля лікарні, – згадує ієрарх. – На щастя, не влучили в корпус лікарні, а лише були пошкоджені вікна та двері, і одна людина була поранена уламком скла. Отже, атмосфера досить напружена, бо постійно чути сирени, обстріли. Деякі люди виїхали, особливо ті, що з дітьми, але це не є масовим явищем. Навпаки, багато хто повернувся з-за кордону, бо кажуть, що вдома найкраще».

Невеликі вчинки милосердя

Люди, як зазначає харківський екзарх, потребують підтримки. «Наприклад, наші сусіди кажуть, що коли є священик, то їм спокійніше, – розповідає він. – Хоча нам самим також стає дедалі важче підтримувати і підбадьорювати людей, адже повномасштабна війна триває вже третій рік. І на нас це все теж впливає, бо ми також звичайні люди і так само переживаємо все це, як і всі люди. Але присутність Церкви, священиків, богопосвячених осіб поруч з народом у цей важкий час є дуже важливою. Ми намагаємося робити те, що можемо. Я бачу, скільки людей приходять просити про гуманітарну допомогу, а потім підходять і дякують. Наприклад, нещодавно ми роздавали людям панетони [традиційний італійський солодкий хліб], які нам передали з Італії, і вони були дуже раді їх отримати. Цього вистачило, щоби підняти їх на дусі. Тому дійсно, треба проявляти милосердя одні до одних, бо люди справді вже дуже напружені. Нелегко їм те все переживати. Вони часто запитують нас, коли це все закінчиться. Тому ми повинні завжди тримати двері нашої церкви відчиненими: щоб люди могли прийти, поставити запитання, попросити про допомогу. А церква повинна бути готовою і мати щось, щоб людям допомагати в цей час».

СВІТЛО, ЩО ПРОБИВАЄ ТЕМРЯВУ

На Харківщині, як і в багатьох інших регіонах України, передача віри від покоління до покоління була перервана за часів радянського режиму. Наближення людей до віри, що розпочалося після відновлення незалежності, відбувається поступово, і практикуючих віруючих тут все ще не так багато. Але Великдень – це одне з небагатьох свят, коли багато людей іде до церкви, хоча би для того, щоби посвятити паску. Владика Тучапець каже, що через ці традиції також проявляється віра, навіть якщо вона, можливо, ще не така міцна. «Важливо, – каже він, – щоб Церква продовжувала свою місію, щоб у ній люди відчували людяне ставлення і бачили просту ввічливість, бо людяність робить людей прихильними до Церкви».

«Дуже важливо, – наголошує на завершення харківський екзарх, – що в цій ситуації війни, страждань і горя є це свято Воскресіння Христового, яким Христос дає нам надію, дає нам світло, яке пробиває цю темряву, всі ці страждання. Христос перейшов через страждання, але воскрес, і Він дає нам радість воскресіння. Бажаю також кожному з нас, щоб ми навіть у цей нелегкий час війни також пережили цю радість зустрічі з Воскреслим живим Христом і щоб ми ділилися також цією радістю, любов'ю, милосердям з нашими ближніми, тими, які поруч з нами, які потребують нашої підтримки і нашої допомоги. Христос Воскрес!»

«Vatican News»

Розподіл гуманітарної допомоги біля катедрального собору св. Миколая у Харкові

10 маловідомих фактів про об'явлення у Фатімі

Марія з'являлася у Фатімі раз на місяць від 13 травня до 13 жовтня 1917 року. Існують цікаві факти, пов'язані з об'явленням у Фатімі, які на широкий загал маловідомі або забуті. Ми вирішили розповісти про деякі з них.

Чудо сонця, свідками якого стали десятки тисяч людей. Маленькі діти, яким Марія з'явилася у віддаленому португальському селі. Богородиця відкрила їм три частини таємниці Фатіми. Дві з них були оприлюднені в 1941 році, а третя чекала свого розкриття (згідно з офіційною позицією Ватикану, – ред.) аж до 2000 року. Ці факти добре відомі. Але що насправді сталося на пагорбах центральної Португалії 107 років тому? І яке це має значення для Церкви у 21 столітті?

1. Об'явлення Марії трьом маленьким пастушкам відомі як три частини Фатімської таємниці.

Цікаво, що сестра Люсія записала перші дві таємниці у 1941 році, через 24 роки після об'явлень у Кова-да-Ірія. «Наша Пані показала нам вогняне море, яке, здавалося, знаходилося в глибині землі; ми побачили демонів і душі, занурені в це море, як прозоре розпечене вугілля, чорне або коричневе, що мало людську подобу та плавало у вогні, охоплене полум'ям, що виходило з них разом із клубами диму, падаючи на всі сторони, як іскри під час великих пожеж… серед болісного виття і стогонів відчаю, так що ми жахнулися і затремтіли зі страху».

2. Під час другого об'явлення, 13 червня 1917 року, Богородиця передала частину послання лише Люсії. «Я хочу, щоб ти прийшла 13 числа наступного місяця і щодня молилася вервицю та вчилася читати. Пізніше скажу тобі, чого Я хочу», – оголосила Марія. У своїй книзі «Фатіма сьогодні» о. Андрій Апостолі пояснює, що місія Люсії полягала в тому, щоб поширювати фатімське послання по всьому світу. «Тому для Люсії найважливішим було навчитися читати і писати», – зазначає монах.

3. Двоє дітей померли протягом короткого часу після закінчення об'явлень у Фатімі. Франциск помер у 1919 році, у віці 11 років. Перед смертю здійснилося його велике бажання – прийняти Ісуса в Першому Причасті. Жасінта померла в 1920 році в Лісабоні, за кілька днів до свого 10-річчя. Вона була похована в приватній каплиці в Орені. Її тіло було посипане негашеним вапном, оскільки в той час закон вимагав, щоб із тілом кожного, хто помер від епідемії іспанки, поводилися саме так. Однак, коли її могилу відкрили 13 вересня 1935 року, люди були вражені, побачивши, що її риси обличчя залишилися неушкодженими.

Братика і сестричку беатифікував 13 травня 2000 року Папа Іван Павло II. А 13 травня 2017 року Папа Франциск канонізував Франциска та Жасінту. Їхні мощі спочивають у Фатімській базиліці. День їхньої пам'яті відзначається 20 лютого. Вони є наймолодшими святими в історії.

4. Під час третього об'явлення 13 липня Богородиця показала маленьким пастушкам видіння Пекла і передрекла Другу світову війну та ім'я нового Папи Римського. Марія також дала їм кілька попереджень. «Війна добігає кінця. Але якщо люди не припинять ображати Бога, почнеться друга війна, ще гірша, під час понтифікату Пія XI», – сказала Марія під час об'явлення. Вона передбачила не тільки війну, але й ім'я нового Папи, який стане наступником Бенедикта XV, що помер у січні 1922 року.

5. Посвячення Росії.

У 1940 році Люсія написала листа до Пія XII (Святіший Отець називав себе «Фатімським Папою»), в якому заохочувала його до посвячення Росії. Папа посвятив народи світу Непорочному Серцю Марії в 1942 році. Однак тоді він не виокремив саму Росію. Десять років по тому наступник святого Петра повторив цей акт у своєму листі «Sacro vergente anno», згадавши «всі народи в Росії». Люсія відчувала, що це не було повним виконанням волі Божої Матері. Бо вона не була виконана в сопричасті з єпископами з інших частин світу. Тому влітку 1943 року вона записала Третю Фатімську таємницю і передала її єпископу Жозе да Сільва.

6. Фатімські об'явлення мають різну тривалість.

Під час об'явлення 13 жовтня 1917 року, окрім Марії, діти також бачили святого Йосифа та немовля Ісуса. Лише Люсія пізніше побачила, як Господь Ісус благословляє людей. Об'явлення відрізняються за тривалістю. Як правило, вони тривали менше, ніж читання частини вервиці.

7. Одне з об'явлень не відбулося 13-го числа місяця.

У серпні 1917 року діти не змогли поїхати до Кова-да-Ірія 13-го числа, щоб зустрітися з Богородицею: мер відвіз їх до іншого села. Він хотів уникнути непотрібної сенсації. Тому, як виняток, Марія з'явилася 19 серпня у Валіньосі.

8. Сестра Люсія продовжувала мати об'явлення ще кілька років після Фатіми.

За словами сестер-кармеліток, с. Люсія мала видіння ще довго після Фатіми. На той час вона вже була в монастирі. Подробиці цих видінь невідомі.

9. Світовий День Молоді в Денвері у поєднанні з Фатімою.

Святий Іван Павло II відслужив Месу на Всесвітні Дні Молоді в Денвері в 1993 році. Цікаво, що це відбулося на тій самій широті, де знаходиться Фатімська святиня (39,630369 градусів північної широти).

10. Церква підтверджує достовірність фатімських об'явлень.

Фатімські об'явлення є одними з найважливіших і, безумовно, найвідоміших в історії Церкви. У 1930 році Церква затвердила правдивість об'явлень у Фатімі.

Переклад та адаптація «Духовна велич Львова»

«Всіх скорбних радість»: травень – місяць молитви до Богородиці

Травень в Україні традиційно вважають місяцем Богородиці. В цей час християни роздумують над постаттю Діви Марії та святинями, присвяченими Їй, а також моляться особливий молебень.

За вже усталеною традицією, Богородиці присвячено чимало подій травня. На цей місяць часто припадають урочистості Марійських дружин – молодіжних спільнот, посвячених Божій Матері, перша Сповідь та урочисте Причастя для дітей. А також саме в травні святкують День Матері. Проте найпоширенішим є звичай частого (навіть щоденного) молебню до Богородиці, який у народі називають «маївкою».

«Май, інша назва травня – місяця, в котрому вірні почали вшановувати в Церкві Матір Божу, походить від латинського слова «majus», що йде від імені богині Маї, доброї покровительки весняних робіт. Від XVIII ст. травень став для римо-католиків Італії місяцем, присвяченим особливій посвяті Божій Матері. Звідти звичай поширився на інші території, а також перейшов до деяких Східних Католицьких Церков, зокрема УГКЦ. У слов'ян слово «май» означало «зелень», «гілки дерев», а святкування весни називалося маївками, веснянками, гаївками (гагілками). Тому цей місяць вірні УГКЦ сьогодні називають майським, а молебень протягом нього (місяця травня) – маївкою», – пише про травневі богослуження доцент кафедри літургійних наук УКУ Петро Сабат у статті «Історія виникнення та формування молебню (без канону) до Матері Божої в УГКЦ».

Як зазначає Петро Сабат, сучасні богослужбові особливості марійського місяця сформувалися під впливом місцевих традицій: «Звичай присвячувати місяць травень особливому почитанню Пречистої Діви Марії, який існує сьогодні в УГКЦ, перейнято від Західної Церкви. Для того, щоби повніше та краще оформити його літургійно, і було укладено спеціальний молебень до Божої Матері, який називають маївкою, що ввійшов у приватне церковне життя українських греко-католиків на початку XX ст. Від того часу в УГКЦ, особливо в Західній Україні, травень починають називати місяцем Марії. Немає в УГКЦ парафії чи Церкви, вівтаря чи ікон Божої Матері, які того місяця не були би прикрашенні пахучими квітами на Її славу».

Попри те, що травневий Богородичний молебень найбільше розвинувся у Греко-Католицькій Церкві, моління «маївок» вийшли поза конфесійні рамки: їх, зокрема на Заході України, моляться вірні не лише Католицької, а й Православної Церкви. Одним із різновидів Богородичного моління є візантійський параклис, яким колись користувалися і василіянські монастирі; він містив канон із приспівом «Пресвятая Богородице, спаси нас». Наслідували й іншу традицію: «Деякі отці василіяни в Україні на початку XX ст. навіть повністю взорувалися подекуди на римо-католицькі костели щодо запозичення марійських набоженств та звершення їх у греко-католицьких храмах», – пише Петро Сабат.

Зараз «маївка» у традиційному розумінні – це молебень, укладачем якого є ієрм. Мелетій (Лончина), ЧСВВ. Водночас, попри його поширення, молебень вважають приватною практикою, що не відміняє чи замінює богослуження добового кола. Тож сама по собі «маївка» не є визначальною ознакою марійського місяця. Навпаки – у травні Церква закликає до різноманітних молінь на честь Діви Марії, серед яких одне з найпоширеніших – вервиця. Вірні практикують вервицю або розарій протягом усього року; втім, у травні така молитва по-особливому зосереджує на розважаннях про Пресвяту Богородицю і упованні на Неї, зокрема в найбільших потребах.

«Духовна велич Львова»

«Таємниці» Сикстинської капели, які вас здивують

Чому Мікеланджело намалював свій автопортрет на здертій шкірі святого Варфоломія? Кого і чому прозвали «панталонником»? Яка з фресок є точним зображенням – увага! – поперечного розрізу людського мозку? Запрошуємо до незабутньої подорожі слідами маловідомих цікавинок шедеврів Мікеланджело.

До речі, Мікеланджело почав розписувати фрески в Сикстинській капелі 10 травня (1508).

Сикстинська капела, розташована у Ватиканському палаці в Римі, була відкрита 9 серпня 1483 року і сьогодні вважається одним з найкрасивіших і найвідоміших місць, пов'язаних із християнством. Але це також простір, сповнений таємниць і закодованих послань.

Якщо у вас немає можливості відвідати Сикстинську капелу особисто або ви хотіли би побачити її ще раз, Ви можете скористатися віртуальним туром в мережі Інтернет. Натомість про деякі з її «секретів» ми розповімо далі у цій статті.

Сикстинська капела була побудована між 1475 і 1481 роками з використанням частини стін попередньої будівлі – Cappella Magna. Вона присвячена Успінню Діви Марії, а її сучасна назва походить від імені Папи Римського Сикста IV, який наказав її побудувати.

Це приватна папська каплиця. Вона вважається одним з найповніших і найважливіших творінь «візуального богослов'я», що продовжує традицію «Biblia pauperum» («Біблії убогих»).

Каплиця має такі ж розміри, як і храм Соломона, описаний у Старому Завіті.

Полотна Мікеланджело займають площу понад 1000 квадратних метрів.

З 1870 року тут відбувається конклав, на якому кардинали-електори обирають нового Папу Римського. Після обрання Папу ведуть до невеликої кімнати в Сикстинській капелі, яка називається «Кімнатою сліз». Вона знаходиться ліворуч від вівтаря, під «Страшним судом», і названа так тому, що нові наступники святого Петра часто плачуть через сильні почуття.

У Сикстинській капелі продовжують відбуватися важливі події папського порядку денного. Наприклад, щороку тут служать Месу з нагоди святкування Хрищення Господнього, під час якої Святіший Отець охрищує дітей.

Каплиця має постійний хор – Папський хор Сикстинської капели, який є найдавнішим з існуючих хорових колективів у світі. Серед творів, написаних спеціально для цього хору, найвідомішим є «Miserere» Ґреґоріо Аллеґрі.

Своєю славою Сикстинська капела завдячує передусім фрескам, зокрема тим, які виконав Мікеланджело: на склепінні та фресці «Страшний суд» на стіні за вівтарем. Художник прийняв замовлення дещо проти своєї волі, оскільки вважав себе більше скульптором, ніж живописцем, але він не зміг перечити Папі, який був непохитний і наполіг на тому, щоб Мікеланджело взявся за це замовлення.

Мікеланджело – не єдиний відомий художник, який працював у Сикстинській капелі. Сикст IV замовив створення фресок на стінах й іншим відомим художникам, серед яких – Сандро Ботічеллі, Доменіко Гірландайо та П'єтро Перуджіно. Пізніше Мікеланджело був найнятий Папою Юлієм II для розпису стелі (на якій спочатку були намальовані зірки на блакитному тлі) і Климентом VII для створення фрески «Страшний суд».

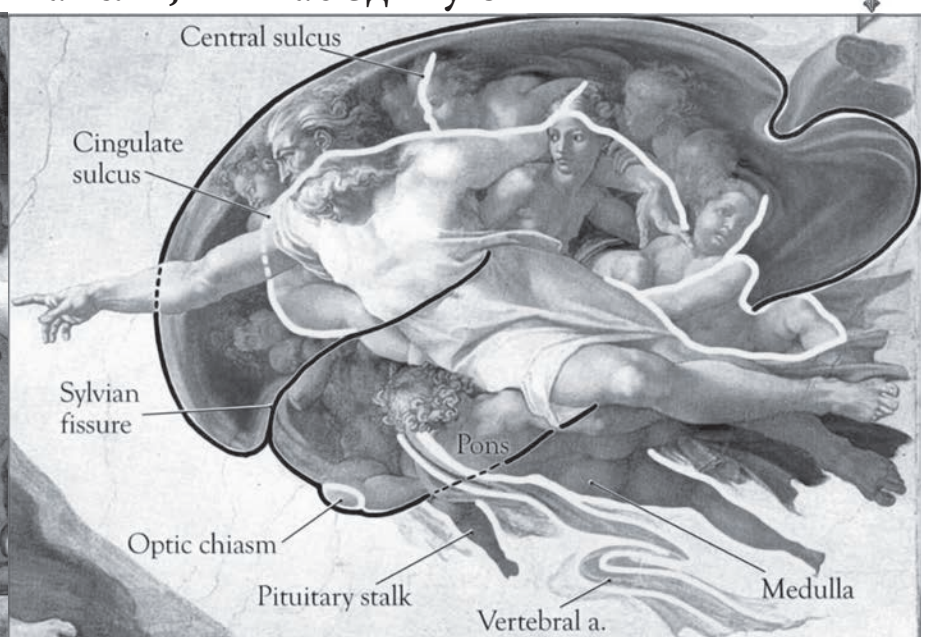

Для розпису стелі Мікеланджело збудував власне риштування – дерев'яну платформу, що підтримувалася кронштейнами, встромленими в отвори в стінах на рівні вікон. Всупереч поширеній думці, він не лягав на нього, а малював стоячи – позиція, яка була дуже незручною. Він навіть написав вірш про те, як йому було незручно малювати, і додав до нього малюнок, на якому зобразив себе під час малювання.

До часів раннього Ренесансу Бога-Отця зазвичай зображували у вигляді руки, що виходить з хмар. У Сикстинській капелі Мікеланджело зобразив Бога-Отця з м'язистим тілом і довгою білою бородою – це відносно нове зображення в християнському мистецтві, яке відсилає до образів Юпітера.

У 1990 році лікар Френк Мешбергер опублікував статтю в «Журналі Американської медичної асоціації», в якій стверджує, що ангели, шати й тіні, які оточують Бога на картині «Створення Адама», є точним зображенням поперечного зрізу людського мозку. Мешбергер припускає, що таким чином Мікеланджело символічно зобразив Бога, який наділив новостворену людину розумом.

До 1536 року стіну Сикстинської капели за вівтарем – ту, на якій сьогодні зображено «Страшний суд», – прикрашали інші картини із серії, що зображують життя Мойсея та Ісуса. Це були полотна П'єтро Перуджіно «Успіння», «Різдво Христове» та «Знайдення Мойсея», якими Мікеланджело, на жаль, довелося пожертвувати, викликавши на себе багато критики.

«Страшний суд» написаний таким чином, що верхня частина злегка нахилена над глядачем. Це було зроблено для того, щоб фреска вселяла страх і благоговіння перед Божою могутністю. На відміну від фресок, виконаних у каплиці іншими художниками, фігури на ній доволі м'язисті та вигнуті – в тому числі і Марія, яка знаходиться в центрі, біля Христа.

Композиція має кругову форму, послідовність сцен спрямована за годинниковою стрілкою, починаючи з нижнього лівого кута: ті, кого буде суджено, піднімаються ліворуч; праведники залишаються нагорі, тоді як прокляті спускаються праворуч, до Пекла.

Центральною і найважливішою фігурою є Христос-Суддя, зображений як молода, атлетична і м'язиста постать. Його погляд суворий, звернений ліворуч, до Пекла та його мук. Час милосердя минув; тут ми бачимо Христа, який здійснює правосуддя, відділяючи «овець від козлів».

Праворуч, під стопами Христа, стоїть святий Варфоломій. В одній руці він тримає ніж, яким з нього здерли шкіру, а в іншій – шкіру (цілу), зняту з його тіла. Обличчя на звисаючій шкірі – це автопортрет Мікеланджело. Одна з інтерпретацій така – це може відображати страждання духу Мікеланджело: на момент написання картини він був уже старим чоловіком і переживав кризу віри. Існує й інша інтерпретація: через те, що художник не хотів приймати замовлення на фреску, він відчував, що краще з нього живцем здеруть шкіру, ніж він виконає цю роботу (творчі люди зрозуміють).

«Страшний суд» став причиною суперечки між кардиналом Джованні П'єтро Карафою та Мікеланджело. Оскільки картина містить оголену натуру, художника звинуватили в непристойності та аморальності. Карафа та Ніно Серніні (посол Мантуї) організували так звану «кампанію фігового листка», щоби фреску цензурували або взагалі стерли.

Особливо різко проти роботи Мікеланджело був налаштований папський церемонімейстер Б'яджо де Чезена. Він вважав ганебним для такого святого місця зображати всі ці оголені фігури. Він навіть сказав, що ці картини підходять «для громадських лазень і таверн», а не для папської каплиці (не було тоді фейсбука, де б він відвів душу). Мікеланджело відповів на критику, зобразивши на фресці подобу свого опонента в образі Міноса – пекельного судді з ослячими вухами. Він також намалював змію, яка кусає його геніталії. Кажуть, що коли Чезена поскаржився Папі Римському, той відповів, що його влада сягає Чистилища, але не Пекла, тому цей портрет має залишитися.

Після смерті Мікеланджело прихильники цензури здобули часткову перемогу, і геніталії з оголеної натури зафарбував Даніеле да Вольтерра, який за це отримав прізвисько «Брагеттоне» («Панталонник»).

З використанням матеріалів: aleteia.org

На «Великодніх гаївках» у Відні зібрали понад 12 тисяч євро на швидкі для України

Українська громада у Відні зібрала під час «Великодніх гаївок» щонайменше 12.400 євро на закупівлю карет швидкої допомоги для України.

Головними організаторами заходу виступили українська греко-католицька церква св. Варвари у Відні та її парафіяльні організації. Активно долучилися до проведення «Великодніх гаївок» також українські громадські спілки у столиці Австрії – загалом до організації було долучено близько 200 активістів. Метою було зібрати 10 тис. євро на закупівлю карет швидкої допомоги, які поїдуть на передню лінію фронту в Україні рятувати життя українських захисників та захисниць. І, як повідомила у коментарі аґентству одна зі співорганізаторок заходу, директорка української бібліотеки парафії святої Варвари Оксана Яворська, цю ціль було навіть перевиконано.

«Нам вдалося зібрати 12.400 євро, але це ще не пораховано кошти від продажу їжі, тому загальна сума буде точно більшою», – зазначила пані Яворська.

Вона додала, що під час гаївок було продано велику кількість їжі: «Дуже постаралася церковна спільнота «Територія Божої любові», яка наготувала всю їжу, що ми продавали – 150 літрів борщу, понад 1500 голубців. Всі працювали як бджілки».

Окрім частування традиційною українською їжею, на гаївках також можна було придбати сувеніри ручної роботи у майстрів, купити книги українською мовою та взяти участь у майстер-класах. Поруч з організованими розвагами для дітей, учасники заходу також мали можливість заслухати виступи талановитих співаків та співачок і хорів. Родзинкою музичної програми став виступ народної артистки України Оксана Білозір, яка завітала на «Великодні гаївки» та майже годину співала у тісному колі з людьми.

За підрахунками організаторів, загалом «Великодні гаївки», які проходили протягом цілого дня у внутрішньому дворику церкви отців-єзуїтів, відвідали до двох тисяч людей – передусім представників української громади, але й також австрійці. «Це був дуже душевний та об'єднавчий захід – як для діаспори, української громади, так і для австрійців, які також завітали на наші «Великодні гаївки», – підсумувала директорка української бібліотеки парафії святої Варвари.

RISU

Який урок можна взяти зі згасання віри в Німеччині?

Статистика зменшення кількості віруючих у Німеччині викликає тривогу, – зазначає Петро Семка. Якщо ми повинні зробити з цього якийсь висновок, то перш за все такий – ми не повинні йти шляхом, обраним Церквою у наших західних сусідів.

2 травня представники Євангелічної церкви Німеччини оголосили в Ганновері дані дослідження кількості віруючих у Німеччині станом на 31 грудня 2023 року. Опитування показало, що півмільйона віруючих покинули Євангелічну Церкву в 2023 році. Точна кількість віровідступників, включно зі смертями, становить 573 000.

Це ще один сумний рекорд, який побив результати попередніх років. Як з'ясували дослідники, другий рік поспіль кількість людей, які покидають Євангелічну церкву, перевищує кількість смертей. Я пишу ці слова не для того, щоб викликати у католиків почуття задоволення щодо Католицької Церкви. Бо вона також втрачає в Німеччині величезну кількість вірних. Важливим у цій справі є просте зіставлення. І німецькі католики, і німецькі євангелісти є живим доказом того, що спроби врятуватися від відтоку вірних шляхом прискореного реформування церковної доктрини і практики не змінюють масштабів відступництва.

Звичайно, у випадку з Німеччиною є ще один специфічний чинник. Все більше, особливо молодих віруючих, хочуть заощадити на обов'язковому податку на Церкву, який існує в німецькому суспільному житті вже 75 років. Відступництво дозволяє уникнути додаткового фінансового навантаження для пересічного віруючого.

Цей політичний звичай, характерний для Федеративної Республіки Німеччини, був покликаний зміцнити Церкви і дати їм кошти для здійснення освітньої, благодійної та соціальної діяльності. Сьогодні, в епоху тотальної секуляризації, він стає фактором, що прискорює відхід від Церков. Але ще більш вагомим є те, що сподівання тих прихильників реформ у Католицькій Церкві, які пропонували дозволити одружуватись священикам або висвячувати жінок, щоб підвищити свою популярність, не справдилися. Адже євангелісти вже давно це зробили, і це анітрохи не зменшило темпів відходу вірних.

Я думаю, що ця тема набагато глибша. Західні ЗМІ люблять підкреслювати в цьому контексті втрату довіри як до Католицької, так і до Євангелічної церков у світлі педофільських скандалів та випадків сексуального зловживання, що тягнуться роками. Це правда, що такі випадки завдали великої шкоди обом спільнотам. Але безглуздо припускати, що без реформ, які зроблять Католицьку Церкву більш схожою на Євангелічну, падіння відвідуваності Меси зменшиться.

Приклад Німеччини показує, що дуже радикальна так звана програма реформ так званого німецького синодального процесу в цій країні нічого не змінює. Виникає питання: навіщо руйнувати віровчення, якщо це все одно не гарантує швидких і легких змін на краще? І в цьому контексті випадок з Євангелічною церквою в Німеччині та триваючим відтоком з її лав повинен стати для нас повчальним прикладом. Церква, яка пристосовується до поточних бажань секуляризованого суспільства, втрачає свою святість і зовсім не впливає на тих, кому на релігію все одно начхати. Здавалося б, самоочевидна істина, але про неї сьогодні рідко згадують.

Джерело: Orokа

Упокоївся у Бозі о. Микола Балух

Отець Микола Балух народився 22 жовтня 1958 року в с. Воля Любинська Яворівського району. В 1975 р. закінчив школу в с. Любині. Протягом 1976-78 рр. служив у війську. У 1979-83 рр. навчався в Загорській духовній семінарії.

18 липня 1981 р. одружився з Лідією (з дому Фаріон). В подружжі народилося два сини – Андрій та Іван.

Восени 1982 року отримав дияконські свячення. 12 березня 1983 року єпископом Олександром Тимофєєвим висвячений на священика.

Служив на Яворівщині. В вересні 1983 р. призначений на парафію в с. Старий Яр. 1987 р. призначений на парафію в с. Вороблячин. З 1994 року виконував уряд декана Немирівського деканату. У 1995 р. призначений на парафії в селах Рогізно і Черчик де служив до самої смерті.

За ревну працю в березні 1998 р. відзначений церковною відзнакою – Нагрудним хрестом з прикрасами. В вересні 2001 р. іменований єпархіальним радником.

Декілька тижнів тому (17 квітня 2024 р.), через стан свого здоров'я, попросився на емеритуру. Помер 3 травня 2024 р. (в страсну п'ятницю) внаслідок важкої хвороби.

Хай Господь прийме отця Миколу у батьківські обійми та дарує йому Царство Небесне!

Вічная пам'ять!

«Cisco» підписала «Римський заклик» про етику в застосуванні штучного інтелекту

Керівництво технологічної корпорації, що виробляє обладнання і програмне забезпечення для комп'ютерних мереж, зустрілося з Папою Франциском та поставило підпис під «Закликом до етики в застосуванні штучного інтелекту», який 2020 року був підписаний у Римі.

«Ми дуже раді, що «Cisco» приєдналася до «Римського заклику», оскільки ця компанія відіграє вирішальну роль як технологічний партнер у прийнятті та впровадженні штучного інтелекту (ШІ), пропонуючи досвід у сфері інфраструктури, безпеки та захисту даних і систем ШІ. Від сьогодні ми скеровуємо погляд на те, як це може розвиватися далі, щоб поєднати вже наявні корпоративні зобов'язання з етичними принципами «Римського заклику». Такими словами архиєпископ Вінченцо Палья, голова Папської академії «За життя» та Фундації «RenAIssance», прокоментував те, що Чак Роббінс, генеральний директор «Cisco System Inc.», підписав «Rome Call for AI Ethics».

Подія відбулася в середу, 24 квітня 2024 року. Йдеться про «Заклик до етики в застосуванні штучного інтелекту», який 2020 року був підписаний у Римі представниками IBM, «Microsoft», Папської академії «За життя» та деяких міжнародних і урядових організацій. Згодом до нього приєдналися представники різних інституцій, навчальних закладів і технологічних компаній, а також представники релігій. «Коли в 2020 році ми вперше звернули увагу світу на необхідність і нагальність заклику до алгоретики, тобто етики в розробці алгоритмів, які лежать в основі штучного інтелекту, ми відразу зрозуміли, що це на часі, – продовжив архиєпископ Палья. – Сьогодні ми знаємо, що ШІ більше не є індустріальною темою, і роздуми про етику його розвитку як ніколи актуальні. Й чергове підписання «Римського заклику» підтверджує це».

«Штучний інтелект докорінно змінює наш світ, відкриваючи великі можливості, але також і нові виклики. Протягом майже 40 років «Cisco» будує мережі, які об'єднують людей та організації по всьому світу, і сьогодні ми створюємо критично важливу інфраструктуру та рішення для гарантування безпеки, які сприятимуть революції штучного інтелекту», – зазначив з цієї нагоди Чак Роббінс, президент і виконавчий директор «Cisco». «Принципи «Римського заклику», – додає він, – відповідають переконанню «Cisco» в тому, що технології повинні будуватися на фундаменті довіри на найвищому рівні, щоб сприяти інклюзивному майбутньому для всіх».

Церемонія підписання відбулася після аудієнції зі Святішим Отцем, який прийняв делегацію вранці, перед початком загальної аудієнції.

«Vatican News»

Свідоцтво про реєстрацію КВ 4266

головний редактор:
о. Богдан ЛУКОВСЬКИЙ,
літературний редактор
Святослав СМУК,
більдредактор і технічний редактор
Вячеслав ЧИЖЕВСЬКИЙ.

Відгуки та пропозиції надсилати на адресу:
площа св. Юра, 5, м. Львів, Україна, 79000,
e-mail: meta.ugcc@gmail.com
http://www.meta-ugcc-lviv.com

Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати матеріали. За достовірність фактів відповідає автор.
Рекламні оголошення приймаються вичитаними і відредагованими рекламодавцем.
Матеріали не рецензуються і не повертаються. Редакція може не поділяти думку автора.
Друк: ПрАТ «Видавничий Дім «Високий Замок»
Тираж: 5000 примірників, Замовл.№_____